

VYSOKÉ ÚČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSITUTE OF FINANCES

ZHODNOCENÍ APLIKACE VYBRANÉHO ÚČETNÍHO SOFTWARE VE FIRMĚ

EVALUATION OF APLICATION OF SELECTED ACCOUNTING SOFTWARE IN A COMPANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Kateřina Kňourková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Zuzana Křížová, Ph.D.

BRNO 2022

Zadání bakalářské práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Kateřina Kňourková**
Vedoucí práce: **Ing. Zuzana Křížová, Ph.D.**
Akademický rok: 2021/22
Studijní program: Účetnictví a daně

Garant studijního programu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Zhodnocení aplikace vybraného účetního softwaru ve firmě

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod

Vymezení problému a formulace cílů práce

Zhodnocení relevantních teoretických zdrojů v oblasti forem a technik vedení účetnictví za využití výpočetní techniky

Analýza současné situace ve vybrané společnosti a zhodnocení problémových oblastí při vedení účetní evidence

Návrhy na řešení, ekonomické vyhodnocení některých návrhů

Závěr

Zdroje

Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem je analyzovat aplikace ekonomického softwaru u vybrané účetní jednotky a následně zpracovat návrhy změn a ekonomické vyhodnocení vybraných návrhů.

Základní literární prameny:

BAGRANOFF, Nancy A., Mark G. SIMKIN a C. S. NORMAN. Core concepts of accounting information systems. Hoboken, NJ: John & Sons, 2010. ISBN 0470507020.

BASL, Josef a Roman BLAŽÍČEK. Podnikové informační systémy: podnik v informační společnosti. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4307-3.

GÁLA, Libor, Jan POUR a Zuzana ŠEDIVÁ. Podniková informatika: počítačové aplikace v podnikové a mezipodnikové praxi. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5457-4.

SODOMKA, Petr a Hana KLČOVÁ. Informační systémy v podnikové praxi. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-2878-7

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2021/22

V Brně dne 28.2.2022

L. S.

.....
doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
garant

.....
doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce se v teoretické části zaměřuje na podstatu účetnictví a jeho právní úpravu, vývoj účetnictví a ERP systémy. V praktické části uvádí popis analyzované firmy a její požadavky na software. Hodnocení systémů probíhá pomocí multikriteriálního výběru. V závěru je posouzeno nejvhodnější softwarové řešení pro tuto firmu.

Abstract

The bachelor thesis is in its theoretical part focused on the essence of accounting and its legal regulation, development of accounting and ERP systems. The practical part gives a description of the analyzed company and its software requirements. Systems are evaluated using multicriteria selection. In the end, the most suitable software solution for this company is assessed.

Klíčová slova

Účetnictví, informační systémy, ERP systémy, analýza, multikriteriální výběr

Keywords

Accounting, information systems, ERP systems, analysis, multicriteria selection

Bibliografická citace

KŇOURKOVÁ, Kateřina. *Zhodnocení aplikace vybraného účetního softwaru ve firmě* [online]. Brno, 2022. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/143147>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Zuzana Křížová.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně.
Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 9. května 2022

.....

podpis studenta

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí práce Ing. Zuzaně Křížové, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce. Dále bych také ráda poděkovala firmě Agro Zlechov, a.s. a jejím zaměstnancům za ochotu a čas, který mi věnovali. V neposlední řadě také děkuji svým blízkým za podporu.

OBSAH

ÚVOD	11
CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ	12
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	13
1.1 Obecně o účetnictví.....	13
1.1.1 Podstata, význam a funkce účetnictví.....	13
1.1.2 Právní úprava účetnictví	13
1.1.3 Obecné účetní zásady.....	16
1.1.4 Finanční a manažerské účetnictví	18
1.1.5 Účetní doklady	19
1.2 Vývoj účetnictví	20
1.2.1 Historie účetnictví.....	20
1.2.2 Účetnictví v českých zemích	21
1.2.3 Luca Pacioli	23
1.2.4 Jednotlivé vývojové etapy účetnictví.....	24
1.3 Informační systémy v podniku.....	25
1.3.1 Specifika IT projektu	26
1.3.2 Životní cyklus podnikového informačního systému.....	26
1.4 ERP systémy	27
1.4.1 Definice ERP	27
1.4.2 Funkce ERP systémů	28
1.4.3 Klasifikace ERP systémů.....	29
1.5 Hodnocení a výběr programu pro vedení účetnictví.....	30
1.5.1 Obsahová kritéria.....	31
1.5.2 Systémová (technická) kritéria	33

1.5.3	Obchodní kritéria	34
1.5.4	Multikriteriální výběr.....	36
2	ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE VE VYBRANÉ SPOLEČNOSTI.....	38
2.1	Popis společnosti.....	38
2.1.1	Organizační struktura.....	38
2.2	Současný systém ve společnosti.....	39
2.2.1	PROFEX AM, spol. s r.o.	39
2.2.2	ZEIS	40
2.3	Požadavky společnosti	41
2.3.1	Zvolená obsahová kritéria.....	42
2.3.2	Zvolená systémová kritéria	42
2.3.3	Zvolená obchodní kritéria	43
2.3.4	Výběr softwarů pro analýzu.....	43
2.4	Analýza jednotlivých softwarů dle určených kritérií	44
2.4.1	Analýza programu ZEIS	44
2.4.2	Analýza programu SQL Ekonom	46
2.4.3	Analýza programu WinFAS	49
3	VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ	52
3.1	ZEIS	52
3.2	SQL Ekonom.....	52
3.3	WinFAS.....	53
	ZÁVĚR	54
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	55
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	59
	SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK.....	60
	SEZNAM OBRÁZKŮ	61

SEZNAM PŘÍLOH.....	62

ÚVOD

Bakalářská práce s názvem Zhodnocení aplikace vybraného účetního softwaru ve firmě je rozdělena do tří hlavních částí. Teoretická část této práce se zaměří jak na účetnictví obecně, jeho podstatu a zásady, tak na právní úpravu účetnictví v České republice. Následovat bude vývoj účetnictví, včetně historického vývoje v českých zemích. Dále se bude zabývat informačními systémy v podniku a ERP systémy, jejich definicí, funkcemi a klasifikací. Na konci vydefinoval obsahová, systémová a obchodní kritéria, která poslouží jako základ pro analýzu jednotlivých vybraných softwarů.

Analytická část této práce, která se bude zabývat analýzou současné situace ve vybrané společnosti, zahrne popis společnosti Agro Zlechov, a.s., organizační strukturu, informační systém, který momentálně využívá a její požadavky na účetní software. Následně se k momentálně používanému softwaru ve firmě zvolí další dva, u kterých se dle vybraných kritérií provede analýza.

Ve vlastních návrzích řešení, což je třetí část, se dle výsledného hodnocení vybere nejvhodnější software pro firmu Agro Zlechov, a.s., bez ohledu na to, jestli se bude jednat o současně používaný nebo jiný analyzovaný.

CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Cílem této práce je analýza současně používaného softwaru ve firmě Agro Zlechov, a.s. a dalších dvou softwarů s následným výběrem nejvhodnějšího pro tuto firmu.

Teoretická část popíše životní cyklus informačního systému ve firmě, ERP systémy a také multikriteriální výběr, na jehož základě bude provedena analýza. Tyto tři podkapitoly budou vycházet z knižních zdrojů.

Na teoretickou část naváže praktická, která bude obsahovat popis firmy Agro Zlechov, a.s. Za pomoci zaměstnanců této firmy budou definovány požadavky a kritéria pro hodnocení softwaru. Následně proběhne analýza tří vybraných softwarů na základě informací z webových stránek poskytovatelů. Nakonec bude vybrán nejvhodnější software pro analyzovanou firmu.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

1.1 Obecně o účetnictví

1.1.1 Podstata, význam a funkce účetnictví

Úkolem účetnictví v podniku je evidence všech operací, které lze finančně vyjádřit a které ovlivňují majetek a jeho zdroje krytí. Součástí je také zachycení průběhu předmětu podnikání, tzn. výnosů a nákladů.

Účetnictví zachycuje kvantifikovatelné a finančně vyjádřitelné hospodářské operace, které se v podniku odehrávají a tím zajišťuje informace o výši a skladbě majetku a jeho zdrojů krytí a o jejich změnách a o dosaženém výsledku předmětu činnosti za určité období zjištěném na základě porovnání výnosů a nákladů.

Základní funkcí účetnictví je poskytování informací potřebných nejen pro osoby, které rozhodují o budoucí existenci podniku (vlastníci, manažeři), ale také pro další zainteresované subjekty, např. věřitele včetně peněžních ústavů a státních orgánů.

Kromě základní informační role plní účetnictví ještě další funkce:

- používá se jako důkazní prostředek při vedení sporů, zejména při uznávání a ochraně práv věřitele před dlužníkem,
- poskytuje podklady pro stanovení daňové povinnosti,
- umožňuje sledování finanční a ekonomické situace podniku z hlediska zaměstnanců a vedení,
- poskytuje při vhodném uspořádání tzv. vnitropodnikového účetnictví reálné podklady pro řízení zejména v oblasti nákladů. (1, str. 11)

1.1.2 Právní úprava účetnictví

Zákon o účetnictví

Základním předpisem, který upravuje oblast účetnictví v České republice je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. (3, str. 12)

Tento zákon zapracovává příslušný předpis Evropské unie a zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie. Upravuje rozsah a způsob vedení účetnictví,

požadavky na jeho průkaznost, rozsah a způsob zveřejňování informací z účetnictví a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu. (4, § 1)

Podle tohoto zákona jsou účetní jednotky povinny vést účetnictví správně, úplně, průkazně, srozumitelně, přehledně a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů, tzn:

- účetnictví je správné, jestliže účetní jednotka vede účetnictví tak, že to neodporuje tomuto zákonu a ostatním právním předpisům ani neobchází jejich účel,
- účetnictví je úplné, jestliže účetní jednotka zaúčtovala v účetním období všechny účetní případy, které v něm měla zaúčtovat,
- účetnictví je průkazné, jestliže jsou účetní případy doloženy účetními doklady a účetní jednotka provedla inventarizaci,
- účetnictví je srozumitelné, jestliže umožňuje jednotlivě i v souvislostech spolehlivě a jednoznačně určit obsah účetních případů a záznamů,
- účetnictví je vedeno způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů, jestliže je účetní jednotka schopna splnit povinnosti spojené s jejich úschovou a zpracováním po celou dobu, po níž jsou jí tímto zákonem uloženy. (4, § 8)

Účetním obdobím se rozumí dvanáct nepřetržitě po sobě jdoucích měsíců. Buď se shoduje s kalendářním rokem nebo je hospodářským rokem. Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden. (4, § 3)

Zákon účetnictví také definuje kategorie účetních jednotek, které se dělí na **mikro, malé, střední a velké**.

Mikro účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot:

Tabulka 1: Hraniční hodnoty mikro účetní jednotky, vlastní zpracování dle (4, § 1b)

Aktiva celkem	9 000 000 Kč
Roční úhrn čistého obratu	18 000 000 Kč
Průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období	10 osob

Malou účetní jednotkou je ta, která není mikro účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot:

Tabulka 2: Hraniční hodnoty malé účetní jednotky, vlastní zpracování dle (4, § 1b)

Aktiva celkem	100 000 000 Kč
Roční úhrn čistého obratu	200 000 000 Kč
Průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období	50 osob

Střední účetní jednotkou je ta, která není mikro účetní jednotkou ani malou účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot:

Tabulka 3: Hraniční hodnoty střední účetní jednotky, vlastní zpracování dle (4, § 1b)

Aktiva celkem	500 000 000 Kč
Roční úhrn čistého obratu	1 000 000 000 Kč
Průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období	250 osob

Velkou účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni překračuje alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v předchozí tabulce. (4, § 1b)

Zákon o účetnictví také upravuje **účetní knihy**. Účetní jednotky účtují:

- a) v deníku (denících), v němž účetní zápisy uspořádají z hlediska časového (chronologicky) a jímž prokazují zaúčtování všech účetních případů v účetním období,
- b) v hlavní knize, v níž účetní zápisy uspořádají z hlediska věcného (systematicky),

- c) v knihách analytických účtů, v nichž podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy,
- d) v knihách podrozvahových účtů, ve kterých se uvádějí účetní zápisy, které se neprovádějí v účetních knihách podle písmen a) a b). (4, § 13)

Vyhláška č. 500/2002 Sb.

Vyhláška č. 500/2002 Sb. je vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Tato vyhláška upravuje např.:

- a) rozsah a způsob sestavování účetní závěrky,
- b) uspořádání a obsahové vymezení přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu, směrnou účtovou osnovu, účetní metody, metody přechodu z daňové evidence na účetnictví,
- c) metodu ocenění při pořízení souboru hmotných movitých věcí se samostatným technickoekonomickým určením,
- d) metodu oceňování při přeměně obchodní korporace,
- e) metodu sestavení zahajovací rozvahy při přeměně obchodní korporace atd. (5, § 1)

České účetní standardy pro podnikatele

České účetní standardy se skládají z 22 standardů, které upravují např. účty a zásady účtování na účtech, otevírání a uzavírání účetních knih, rezervy, opravné položky, kurzové rozdíly, změny vlastního kapitálu, dlouhodobý nehmotný, hmotný a finanční majetek, zásoby atd. (6)

1.1.3 Obecné účetní zásady

Jedná se o soubor pravidel, která musí být účetními jednotkami dodržována při vedení účetnictví a sestavování účetních výkazů. Účetní zásady nejsou formulovány žádným samostatným právním předpisem, ale vyplývají především ze zákona o účetnictví. Jejich nedodržení ve svém důsledku vede k nesplnění základního cíle účetnictví, tj. věrného a poctivého zobrazení skutečnosti.

Mezi základní účetní zásady patří:

Zásada účetní jednotky

Tato zásada spočívá ve vymezení subjektu (tzv. účetní jednotky), za který je účetnictví vedeno a za který se sestavují účetní výkazy.

Zásada věcné a časové souvislosti neboli akruální princip

Akruální princip znamená, že veškeré účetní případy je nutno účtovat s ohledem na věcnou a časovou souvislost, tj. zaznamenávají se do období, kdy k hospodářské operaci dochází, a to bez ohledu na to, kdy došlo k pohybu peněz. Respektování této zásady znamená, že účetní případ musí ovlivnit výsledek hospodaření toho účetního období, s nímž je svou podstatou svázán.

Zásada věrného a poctivého zobrazení

Tato zásada je považována za nejvyšší účetní zásadu, které musí být všechny ostatní zásady podřízeny. Účetnictví musí být vedeno tak, aby účetní výkazy sestavené na jeho základě podávaly věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Smyslem této zásady je, aby si uživatel účetních informací dokázal vytvořit správný názor nejen na současný stav podniku, ale případně i na jeho budoucí očekávaný vývoj. Na základě tohoto názoru by pak měl být schopen přijmout správné rozhodnutí (investiční, obchodní apod.).

Zásada opatrnosti

Tuto zásadu dodrží účetní jednotka v případě, že zaúčtuje veškeré náklady v okamžiku, kdy předpokládá, že mohou vzniknout a výnosy až tehdy, kdy výnos skutečně nastal. Používání této zásady se také musí promítnout do způsobu oceňování majetku účetní jednotky, neboť hodnota majetku v účetnictví nesmí být nadhodnocena.

Zásada stálosti účetních metod

Při srovnávání údajů o účetní jednotce se musí vycházet z předpokladu, že použité účetní metody budou v jednotlivých letech stejné. Dodržení této zásady tedy zaručuje srovnatelnost z hlediska časového. Bez vážného důvodu nelze měnit např. způsoby a metody oceňování nebo přepočítání cizích měn na českou měnu.

Zásada kompenzace neboli zákaz vzájemného vyrovnávání

Tato zásada znamená, že podnik odděleně účtuje o aktivech a pasivech, nákladech a výnosech a vzájemně je nezapočítává.

Zásada bilanční kontinuity

Konkrétním projevem dodržení této zásady je skutečnost, že konečné zůstatky aktiv a pasiv za běžné období se shodují s počátečními stavy aktiv a pasiv v následujícím účetním období. (2, str. 10-12)

1.1.4 Finanční a manažerské účetnictví

Účetní informace potřebuje celá řada uživatelů v různém stupni podrobnosti a složení. Např. vedení podniku zajímají podrobné informace o jednotlivých oblastech hospodaření, objem a struktura nákladů, výnosů, skladba nákladů vynaložených na jednotlivé výrobky atd., ale zároveň informace o celkové finanční situaci podniku. Tyto požadavky na účetní informace mají i další uživatelé. Z tohoto hlediska rozeznáváme účetnictví finanční a manažerské.

Finanční účetnictví poskytuje informace o účetní jednotce jako celku. Zaměřuje se na sledování majetku, závazků, kapitálu a výsledku hospodaření za celý podnik. Obsahuje informace, které vznikají především ze vztahu podniku k jeho okolí, např. dodavatelům, odběratelům, bankám a dalším institucím. Je řízeno zvnějšku zákony a nařízeními ministerstva financí.

Manažerské účetnictví přináší podrobnější informace potřebné pro řízení jednotlivých vnitropodnikových útvarů a činností, kterými jsou např. zásobování, výroba, odbyt nebo sledování jednotlivých zakázek. Podnik si zde sám může stanovit svoje zásady v souladu se zákonem. Manažerské účetnictví zahrnuje zpravidla:

- **vnitropodnikové účetnictví**, které eviduje hospodářské činnosti uvnitř vnitropodnikových útvarů,
- **rozpočetnictví**, které v podstatě sleduje stejné informace jako účetnictví, ale se zaměřením do budoucna (podrobněji zpracovává náklady a výnosy jednotlivých vnitropodnikových útvarů, stanovuje jejich předběžný výsledek hospodaření v podrobnějším peněžním vyjádření na kratší časová období),
- **kalkulace**, které stanovují náklady v peněžním vyjádření na jednotku výroby (sestavují se předběžně před zahájením výroby a využívají se informace z rozpočetnictví a výsledné, které vychází ze skutečně vynaložených nákladů na jednici),

- **vnitropodnikovou statistiku**, která shromažďuje a zpracovává informace o hromadných jevech ekonomického, ale i jiného charakteru proběhlých v minulosti, vyhodnocuje je a na jejich základě stanovuje prognózy do budoucna. (7, str. 13)

1.1.5 Účetní doklady

Zákon o účetnictví ukládá povinnost účtovat na základě účetních dokladů. Tyto doklady musí obsahovat předepsané náležitosti. Účetnictví vedené na podkladě pravdivých, přesných a včasných dokladů zachycuje průběh hospodářských činností v souladu se skutečností.

Účetní doklad zachycuje hospodářskou operaci, ověřuje její obsah a prokazuje její uskutečnění. Při splnění náležitostí uvedených v zákoně o účetnictví představuje průkazný účetní záznam. (2, str. 17)

Tabulka 4: Účetní doklady, vlastní zpracování dle (2, str. 17)

Název dokladu	Zkratka
Faktura vystavená	FAV
Faktura přijatá	FAP
Příjmový pokladní doklad	PPD
Výdajový pokladní doklad	VPD
Výpis z bankovního účtu	VBÚ
Výpis z úvěrového účtu	VÚÚ
Vnitřní účetní doklad	VÚD

Náležitosti účetních dokladů:

- označení účetního dokladu,
- obsah účetního případu a jeho účastníci,
- peněžní částka nebo informace o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství,
- okamžik vyhotovení účetního dokladu,

- okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem vyhotovení
- podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování.

Účetní jednotky jsou povinny vyhotovovat účetní doklady bez zbytečného odkladu po zjištění skutečností, které se jimi zachycují a to tak, aby bylo možno určit obsah každého jednotlivého účetního případu. (4, § 11)

Oběh účetních dokladů

Zpracování a oběh účetních dokladů se může v jednotlivých účetních jednotkách lišit. Záleží především na velikosti podniku a na jeho vnitřní organizaci. Někdy se podílí na zpracování, zaúčtování a archivaci dokladů několik pracovníků, v menších podnikatelských subjektech provádí zpracování jeden člověk, ekonom nebo sám podnikatel.

Obecně platí následující postup:

- přezkoušení (zkontrolování účetního dokladu),
- roztřídění podle obsahu a podle dat,
- očíslování,
- opatření účtovacím předpisem,
- zaúčtování,
- uložení,
- vyřazení a skartace po určité době.

1.2 Vývoj účetnictví

1.2.1 Historie účetnictví

Prvopočátky účetnictví se rodily souběžně s vývojem prvních směnných obchodů a s narůstající mohutností majetku vlastněného jednotlivými členy společnosti. Obchodní aktivity a s nimi spojený majetek, pohledávky i dluhy s sebou nesly potřebu zaznamenávat údaje a evidovat důsledky z obchodů vyplývající. První formy hospodářské evidence proto vznikaly v oblastech Středomoří, Egypta a Malé Asie, kde v úrodných oblastech začal vzkvétat obchod, vznikla panovnická sídla a první státní útvary, v místech, kde byly důležité obchodní stezky a kde bylo nutné evidovat různými

formami zápisů vzájemné vztahy, platby, výdaje, pohledávky, dluhy, hodnotu různých forem naturálního plnění a různých historických forem odvodů, tzv. desátků, daní či jiných plateb. Nejpropracovanější systém hospodaření, právního zřízení, ale i hospodářské evidence zanechali Sumerové, Babyloňané, Egypťané a Řekové, jak lze usuzovat z dochovaných podkladů.

Důležitým podkladem, který podává informace o právním uspořádání starověkého státu, o jeho systému hospodaření a evidenci hospodářské činnosti je nejstarší dochovaný zákoník světa – Chamurapiho zákoník, jako shrnutí pravidel, zvyklostí, obyčejů, kterými se museli členové společnosti řídit. Obsahuje mnohá ustanovení, která dokazují propracovanost tehdejšího babylonského účetnictví. Byly v něm například již v této době upraveny oblasti kupních smluv, stvrzenek apod. (8, str. 81)

Významným historickým milníkem v oblasti historie účetnictví bylo používání papýru, který umožňoval vést záznamy a později především výroba papíru, která je v Evropě datována do roku 1320 v Německu a jeho další distribuce, s níž se šíří společně i znalost písma a další rozvoj účetnictví. (8, str. 84)

1.2.2 Účetnictví v českých zemích

Nejstarší účetní záznamy mají podobu vrubů, označovaných ve staročeštině také jako rabuše. Jednalo se o klacek či větev o síle několika cm, různé délky, který mohl, ale nemusel mít rukojeť, v níž byla dírka pro zavěšení. Zbytek dřeva byl seříznut do tvaru hranolu. Do hranolu byly vedeny zářezy, každý zářez do kůry znamenal jednotku míry, váhy či peněz. V případě, že byla operace uzavřena (obchod vykonán, dluh splacen apod.), seřízla se vrubová část dřeva, čímž byl záznam anulován a mohlo se pokračovat se zářezy opět od začátku. (9, str. 7)

Zřejmě nejstarším dochovaným účetním záznamem v českých zemích je několik stran v památné knize Starého Města pražského *Liber vetustissimus statutorum et aliarum rerum memorabilium*, která pochází z let 1310-1350. Text obsahuje dva druhy záznamů, přičemž první pojednává o tom, kolik který měšťan přijal v kovu nebo ve staré minci a odvedl v nové, zatímco druhá řada obsahuje účtování s minciři, tedy těmi, kdo mince razili. (9, str. 8)

Nárůst vedených účetních záznamů během 16. a poté zejména 17. století doprovázelo jejich obsahové vytríbení. Do té doby mohly účetní knihy vedle účetních záznamů obsahovat i celou řadu jiných textů, opisy smluv, radní záznamy, soudní výnosy apod. Kromě obsahového vytríbení se záznamy rozrůznily do typologických řad (knihy příjmů a vydání, knihy úroků, partikulární účty atd.) (9, str. 12)

V minulosti bylo v českých zemích používáno několik různých účetních soustav, přičemž všechny měly ještě množství různých variant. Jednalo se zejména o účetnictví správní, kamerální, jednoduché a podvojně.

Správní účetnictví

Jeho základ tvořily ve městech berní knihy a na velkostatecích urbáře, obsahující daňový předpis, a k nim náležející rejstříky, do kterých byl v pravidelných intervalech zapisován dle tohoto předpisu realizovaný výběr. Druhou částí systému byla původně jediná účetní kniha obsahující záznamy o všech příjmech a výdajích dané účetní jednotky. Poté, co její rozsah přestal uživatelům dostačovat, začaly být paralelně vedeny ještě zvláštní účetní knihy (rejstříky). (9, str. 14)

Kamerální účetnictví

Název kamerálního účetnictví se obvykle odvozuje z latinského podstatného jména *camera* značícího místnost nebo sklepení, kde byly uchovávány cennosti.

Jádrem kamerálního účetnictví byl deník obsahující časové zápisy, které sloužily jako podklad pro účtování v hlavní knize. Vztah obou těchto knih vůči sobě byl kontrolní, měly být vedeny dvěma odlišnými osobami. Hlavní kniha byla rozdělena na jednotlivé rubriky, které byly vyhrazeny určitému druhu stejnorodých zápisů, přičemž klíčovým principem kamerálního účetnictví bylo oddělené sledování náležitostí a plateb u každé z nich. To umožňovalo jednoduše získat tři rozhodující ukazatele: náležitost, platbu a nedoplatek. (9, str. 16)

Jednoduché účetnictví

Stejně jako ostatní účetní soustavy také jednoduché účetnictví prošlo v minulosti vývojem a mělo řadu různých variant. Zde uvedená charakteristika se opírá o systém

popsaný Antonínem Skřivanem v jeho učebnici *Nauka o kupeckém účetnictví*, která vyšla poprvé v roce 1864.

Základem této formy jednoduchého účetnictví je soustava knih řádných a knih mimořádných. Mezi knihy řádné náleží popisník, deník a hlavní kniha.

Do deníku se zapisovaly všechny realizované operace v chronologickém pořadí. Nebylo z něj ale možné okamžitě zjistit aktuální stav dluhů či pohledávek jednotlivých subjektů, a proto bylo nutné za tímto účelem zřídit hlavní knihu. Popisník pomáhal ke zjištění vzešlého zisku nebo ztráty, protože obsahoval informace o čistém jmění na začátku období.

Struktura mimořádných knih odrážela podstatu ekonomické činnosti vyvíjené daným subjektem. Do této kategorie knih náležela například kniha zakázek, kniha fakturní, kniha obchodních nákladů, kniha domácích potřeb aj. (9, str. 17-18)

Kheilův systém podvojného účetnictví

Jednalo se upravenou verzi podvojného účetnictví, kterou vytvořil Karel Petr Kheil v roce 1858. Byla využívána zejména v cukrovarech, lihovarech, sladovnách, pivovarech a dalších průmyslových podnicích. Hlavní princip této účetní techniky spočíval ve vedení dvou knih, a to deníku a hlavní knihy.

Deník byl rozdělen na čtyři peněžní sloupce, dva pro pokladnu a dva pro úvěr. Každý účetní případ se do deníku zapisoval dvakrát, jednou na straně „Debet“ a podruhé na straně „Kredit“ bez ohledu na to, zdali se jednalo o hotovostní nebo bezhotovostní platbu. Součet sloupců Má dáti a součet sloupců Dal se musel rovnat. Do dalších sloupců deníku se zapisovalo datum případu a odkaz na účty v hlavní knize.

Hlavní kniha podle Kheilova účetního systému zahrnovala všechny zbývající záznamy jindy rozdělených do více knih. Jednalo se o účty obchodní partnerů, účty ekonomické, stejně jako účty statistické. (9, str. 19)

1.2.3 Luca Pacioli

Luca Pacioli byl františkánský mnich, matematik a je označován za otce účetnictví. Žil v převratné době renesance, kdy se rozvíjel obchod, manufakturní výroba a bankovníctví. Byla to i doba pokroku matematiky, který se mimo jiné stal impulsem pro

vynalezení důmyslnějšího a propracovanějšího systému účetnictví pro praktické potřeby obchodníků, řemeslníků a později průmyslníku.

V roce 1494 Pacioli vydal svoji stěžejní práci a jednu z prvních tištěných matematických knih *Summa de arithmetica, geometria, proportioni et proportionalita* (*Souhrn znalostí o aritmetice, geometrii, poměrech a úměrnostech*). Jedenáctý oddíl publikace, traktát *Tractatus XI. particularis, de computis et scripturis* (*Pojednání jedenácté, vyčleněné, o počtech a zápisech*) je uváděn v dějinách účetnictví jako první tiskem vydaná učebnice moderního účetnictví. Autor zde například vysvětluje:

- pojem inventář (čím je a jak má být kupci pořizován),
- tři knihy kupeckého cechu – memorial neboli zápisník (obsahující popis nastalých účetních operací), deník (jak se operace přijaté z memorialu redukuje do podoby debet-kredit neboli strany Má dáti a Dal), hlavní kniha (obsahující konkrétní účty, na které se podvojným zápisem účtují operace uvedené v deníku),
- účet pokladna,
- účty zisk a ztráta,
- příjem a výdej,
- jak se má vytvořit bilance hlavní knihy a mnoho dalšího.

Knihy byla velmi úspěšná a ve své době sloužila jako standardní text k výuce matematiky. Jako první kniha také pracovala výhradně s arabskými číslicemi, takže díky své oblibě přispěla k jejich přijetí v Evropě. (10)

1.2.4 Jednotlivé vývojové etapy účetnictví

Mezi hlavní vývojové etapy účetnictví se dají zahrnout etapa ručního účetnictví, etapa mechanizace, etapa automatizace a etapa interaktivních systémů.

Etapa ručního účetnictví se dělí na prepisovací formu a na propisovací formu.

Prepisovací forma je stará italská forma se systémem prepisu záznamů z memoriálu přes žurnál do hlavní knihy. Ve své nejrozvinutější podobě dospěly prepisovací formy vedení účetnictví realizované ručními zápisy do vázaných knih značné složitosti dané několikanásobným prepisováním. Tohle prepisování mezi účetními knihami mělo za důsledek vznik nahodilých chyb, které ohrožovaly základní principy účetnictví jako je

úplnost účetnictví, dodržení podvojnosti či vazbu analytické evidence na syntetické účty apod.

Při propisovací formě docházelo k zápisům prováděným do deníku, na jeden účet hlavní knihy a souvztažně na druhý účet hlavní knihy najednou díky uhlovému papíru. Tím se zvýšila rychlost i garance shodnosti všech tří zápisů. Průpis se tím pádem nemohl provádět do tradičních vázaných účetních knih a došlo k přechodu na účetní knihy v podobě volných listů, čímž se naskytla možnost zápisu pomocí mechanického stroje. (11, str. 19)

Etapa mechanizace je charakteristická využíváním fakturovacích a účtovacích strojů, které fungovaly na bázi spojení psacího stroje s počítačovým zařízením. Později byly tyto stroje nahrazovány děrnoštítkovými stroji, které převzaly část vlastního zpracování, ale vyvolaly potřebu další zdlouhavé ruční práce. Data bylo nutno převádět do děrných štítků, jejichž zpracování se provádělo ve speciálních výpočetních odděleních a výstupy bylo nutno detailně kontrolovat.

Etapa automatizace byla obdobím velkých sálových počítačů první a druhé generace. Počítače byly velké, proto označení sálové, musely být v klimatizovaných prostorech a finančně byly dostupné pouze pro některé velké podniky. Ostatní subjekty využívaly zpracování účetních agend ve speciálních podnicích výpočetní techniky.

Etapa používání interaktivních systémů začala používáním personálních počítačů. Změny v základním pojetí informačního systému podniku vyvolal vývoj malých, později personálních počítačů a rozvoj počítačových sítí.

Hlavním rysem podnikového informačního systému a zpracování účetních agend se stal integrovaný přístup. Výpočetní technika se z klimatizovaných sálů z velké části přestěhovala na psací stoly uživatelů, doba odezvy se zkrátila na sekundy, a především odpadly dříve nezbytné mezičlánky. Nyní je zadavatel vstupní informace také bezprostředním uživatelem výstupů informačního systému. (12, str. 15-16)

1.3 Informační systémy v podniku

Zavádění podnikových informačních systémů naráží na velké problémy, které poměrně často znehodnocují obrovské investice do nich vložené. Jejich vlastní nasazení se

uskutečňuje prostřednictvím projektového řízení za využití implementační metodiky, jejímž nositelem je dodavatelská společnost. Jednotlivé metodiky obsahují řadu společných přístupů, a naopak se liší v některých specifických činnostech nebo jejich řazení v harmonogramu projektu tak, aby zavedení informačního systému proběhlo s menší časovou náročností. (13, str. 90)

1.3.1 Specifika IT projektu

IT projekt charakterizují čtyři společně se vyskytující znaky s následujícími specifiky:

- **Cíl projektu je vždy trojrozměrný**, a to z hlediska nákladů, obsahu a časového harmonogramu (tzv. trojimperativ projektu).
- **Projekt je jedinečný** tím, že se při jeho řešení sestavuje unikátní tým lidí.
- **Projekt je realizován vždy za využití lidských a materiálových zdrojů.**
- **Projekt je realizován za běžného provozu organizace**, což předpokládá sladění jeho cílů s cíli organizace, od něhož by měly být odvozeny priority řešení, principy koordinace podnikových činností v návaznosti na projekt a vymezení časových a lidských kapacit. (13, str. 90-91)

1.3.2 Životní cyklus podnikového informačního systému

Provedení analytických prací a volba rozhodnutí – hned na počátku je nutné, aby si manažeři položili otázku, zda potřebují nový informační systém či zda postačí inovovat stávající. Nemá smysl inovovat informační systém např. v situaci, kdy je jasné, že firmu pravděpodobně čeká fúze nebo není úspěšná na svém trhu a bude muset přehodnotit svou celkovou strategii.

Tato analytická a rozhodovací fáze by měla zahrnovat definici požadavků na systém, charakteristiku jeho cílů, přínosů a rozbor dopadů tohoto rozhodnutí na úroveň podnikání a organizace.

Výběr systému a implementačního partnera – tato etapa životního cyklu zahrnuje volbu produktu, který nejlépe odpovídá nárokům organizace. Základním požadavkem by přitom měly být minimální zakázkové úpravy systému, protože ty přinášejí časové prodlevy a dodatečné vysoké náklady.

Kromě samotného IT řešení je třeba zabývat se volbou vhodného implementačního partnera, dodavatele systému. Při realizaci rozsáhlých projektů využívají uživatelské organizace také služby některé z poradenských společností, speciálně pak ve fázi výběru a implementace.

Uzavření smluvního vztahu – tato etapa životního cyklu patří k nejpodceňovanějším a zároveň nekritičtějším místům. Dodavatel předkládá zákazníkovi k podpisu sadu smluv (smlouvy o licencích, implementaci a servisní podpoře), která se vyznačuje specifickou terminologií a může být z právního i obsahového hlediska velice složitá k posouzení. Proto je vhodné využít nabídky poradenských služeb renomované právní kanceláře, popř. externích poradců, kteří mají zkušenosti nejen s příslušnou legislativou, ale také s obsahovou stránkou plnění při implementačních projektech.

Implementace – zahrnuje přizpůsobení informačního systému tak, aby co nejlépe odpovídal požadavkům organizace. K nejnákladnějším činnostem během této fáze kromě customizace patří také školení uživatelů.

Užívání a údržba – zahrnuje ostrý provoz způsobem, který umožní realizaci očekávaných přínosů. Určující je především plná funkčnost systému a dosahování očekávaných přínosů z jeho nasazení. Proto je zcela zásadní také jeho správa a údržba. Každý výpadek může mít negativní dopad na chod podniku.

Rozvoj, inovace a „odchod do důchodu“ – v rámci této etapy, která může následovat již krátce po implementaci samotného jádra systému, jsou integrovány do podnikového systému další aplikace. Ty mají za úkol detailněji pokrýt klíčové procesy za účelem získání dodatečných přínosů. Mohou být nasazeny také proto, že původní informační systém nedokáže potřebnou funkčnost v dané oblasti zajistit. (13, str. 93-97)

1.4 ERP systémy

1.4.1 Definice ERP

Definice celopodnikových aplikací typu ERP se zaměřují na různé stránky jejich přínosů a zahraniční prameny uvádějí následující příklady:

- Metoda efektivního plánování a řízení všech podnikových zdrojů ve výrobním nebo distribučním podniku či v podniku zaměřeném na služby. Tyto zdroje jsou

nezbytné k přijetí a realizaci objednávky zákazníka včetně následného dodání a fakturace.

- ERP systémy představují softwarové nástroje používané k řízení podnikových dat. Pomáhají podnikům v oblasti dodavatelského řetězce, příjmu materiálu, skladového hospodářství, přijímání objednávek od zákazníků, plánování výroby, expedice zboží, účetnictví, řízení lidských zdrojů apod.
- ERP představují balíkový podnikový programový systém, který umožňuje automatizovat a integrovat většinu podnikových procesů, sdílet společná data a praktiky v rámci celého podniku.

Z těchto definic vyplývá, že za ERP jsou považovány aplikace, které představují softwarová řešení užívaná k řízení podnikových dat a pomáhající k plánování celého logistického řetězce od nákupu přes sklady po výdej materiálu, řízení obchodních zakázek od jejich přijetí až po expedici, včetně plánování vlastní výroby a s tím spojené finanční a nákladové účetnictví i řízení lidských zdrojů. ERP ovlivňuje podnikové procesy, které podporuje a v mnoha případech také automatizuje. (14, str. 66-67)

1.4.2 Funkce ERP systémů

Funkce aplikací ERP lze rozdělit na základní funkce, které jsou spojeny se základními okruhy transakcí (ekonomika, logistika, lidské zdroje), a funkce rozšiřující. Jednotlivé funkce jsou sdružovány do aplikačních modulů. Rozsah funkcí i rozsah aplikačních modulů může být u různých aplikací ERP různě rozsáhlý (viz např. Tabulka 5).

K základním modulům ERP, případně skupinám funkcí patří:

Ekonomické řízení – musí poskytovat komplexní pohled na ekonomiku celé organizace a efektivní provádění finančních operací. Obvykle zahrnuje funkce spojené s hlavní knihou a jednotlivými deníky, funkce řízení vztahů k bankám, správu dlouhodobého majetku, nákladové účetnictví. Modul umožňuje komplexní přehled o finančních operacích v podniku, hodnocení ekonomické výkonnosti podniku i jeho jednotlivých obchodních jednotek a průběžné zajištění shody informačního systému se stávající legislativou.

Prodej a marketing – obsahuje zejména integrovanou podporu pro správu zákazníků, řízení prodejních aktivit a marketingu, zobrazování vztahů mezi zákazníky, zájemci,

dodavateli, zaměstnanci i konkurenty, správu obchodních příležitostí, řízení prodeje, podporu pro vytváření a řízení marketingových kampaní a vyhodnocování jejich výsledků.

Řízení nákupů a skladů – poskytuje podporu pro zpracování požadavků na nákup, pro vyhodnocování skladových zásob a pro vlastní zásobovací operace, analýzy dodavatelských cen, pro evidenci požadavků na materiál jednotlivých výrobních a dalších středisek a kumulace požadavků na nákup, řízení skladových zásob.

Správa lidských zdrojů – zajišťuje osobní evidenci, a především podporuje řízení kvalifikačního rozvoje personálu podniku, jeho efektivní využití, získávání nových zaměstnanců.

Modul výroba – je orientován zejména na plánování výroby, resp. výrobních zakázek, sledování jejich stavu a plnění vzhledem k termínům, sledování a vyhodnocování skladových zásob, řízení výroby na úrovni operativního řízení atd.

Uvedená funkcionalita pokrývá převážnou část oblastí a procesů podnikového řízení, a tedy adekvátním způsobem demonstuje charakter aplikací ERP. Oborová řešení pak představují moduly nebo celé aplikační softwary, které vycházejí ze společného základu systému a rozšiřují ho o specializovanou funkcionalitu, zaměřenou na určité odvětví ekonomiky nebo specifické úlohy podnikového řízení. (16, str. 100-101)

1.4.3 Klasifikace ERP systémů

ERP systémy se dělí podle schopnosti pokrýt a integrovat čtyři interní procesy, a to řízení lidských zdrojů, výrobu, logistiku a ekonomiku. Systémy, které to dokážou, se označují jako **All-in-One**. Volba tohoto systému by pro podnik měla znamenat realizaci pouze jednoho projektu.

Do kategorie ERP se řadí také ty informační systémy, které nemusí nutně pokrýt a integrovat všechny čtyři interní procesy. Zákazníkovi ale umí poskytnout buď detailní špičkovou funkcionalitu nebo jsou orientované výhradně na určité obory podnikání. Tyto tzv. **Best-of-Breed** systémy (nejlepší z chovu, jedinci se špičkovými vlastnostmi) pak v praxi bývají nasazovány buď samostatně (zejména oborové Best-of-Breed), nebo tvoří součást podnikové ERP koncepce (procesně orientované Best-of-Breed) společně s jinými informačními systémy.

Lite ERP systémy představují specifickou nabídku určenou pro trh malých a středně velkých podniků, vyznačující se nižší cenou a nejrůznějšími omezeními. (13, str. 150)

Přehledné shrnutí této klasifikace poskytuje následující tabulka:

Tabulka 5: Klasifikace ERP systémů podle oborového a funkčního zaměření, vlastní zpracování dle (13, str. 150)

ERP systém	Charakteristika	Výhody	Nevýhody
All-in-One	Schopnost pokrýt všechny klíčové interní podnikové procesy.	Vysoká úroveň integrace, dostačující pro většinu organizací.	Nižší detailní funkcionalita, nákladná customizace.
Best-of-Breed	Orientace na specifické procesy nebo obory, nemusí pokrývat všechny klíčové procesy.	Špičková detailní funkcionalita nebo specifická oborová řešení.	Obtížnější koordinace procesů, nekonzistentnosti v informacích, nutnost řešení více IT projektů.
Lite ERP	Odlehčená verze standardního ERP, zaměřená na trh malých a středně velkých firem.	Nižší cena, orientace na rychlou implementaci.	Omezení ve funkcionalitě počtů uživatelů, možnostech rozšíření apod.

1.5 Hodnocení a výběr programu pro vedení účetnictví

Postup vedení účetnictví v konkrétní firmě je z podstatné části určen algoritmem programu, který je pro vedení účetnictví používán a kvalitou nastavení jeho parametrů, které bylo provedeno v průběhu jeho implementace. Jediná cesta, jak může účetní jednotka ovlivnit kvalitu vedení svého účetnictví je tedy výběr správného programu a jeho kvalitní implementace.

Nejtypičtější podobou současného způsobu zpracování účetnictví a na něj navazující operativní evidenci je použití některého ze standardních programových produktů, které jsou na našem trhu k dispozici (viz příklady v Příloze 1).

Mejzlík proto rozdělil hlediska výběru vhodného programu pro vedení účetnictví do tří hlavních oblastí, a to obsahová kritéria, systémová kritéria a obchodní kritéria. (11, str. 69-70)

1.5.1 Obsahová kritéria

Jsou rozhodující pro schopnost programu plnit funkce potřebné pro danou účetní jednotku s ohledem na její velikost, organizační strukturu, předmět činnosti a požadavky na zpracování dat. (11, str. 70)

Do obsahových kritérií se řadí:

Vhodnost programu pro předpokládané použití

Důležitá je schopnost programu plnit požadavky na funkce, které se předpokládají, že bude řešit s ohledem na předmět činnosti, organizační strukturu a organizaci informačního systému dané firmy. Jiné nároky bude mít výrobní podnik, banka či pojišťovna a jiné nezisková veřejně prospěšná společnost. (11, str. 70-71)

Modularita a otevřenost

Z hlediska uživatele je výhodné, pokud je systém konstruován modulárně tak, že je možno jej budovat postupně, případně zakoupit pouze ty moduly, které jsou v daném okamžiku nezbytné a dokupovat další teprve v okamžiku, kdy jejich potřeba nastane. Nový modul by se přitom měl po instalaci automaticky napojit na stávající část programového produktu. (11, str. 71-72)

Míra a způsob integrace subsystému

Zejména se jedná o schopnost programu předávat data zpracované jedním modulem do modulů navazujících. Důležité je rovněž to, zda je toto propojení přímé a probíhá bezprostředně po zpracování dat v daném modulu, či je realizováno dávkově prostřednictvím exportu/importu do navazujícího modulu apod. (11, str. 72)

Dokumentace a nápověda

Významným faktorem výběru vhodného programu je kvalita, rozsah a forma dokumentace. Z hlediska uživatele je důležité, jak usnadňuje jeho ovládání, využití všech funkcí, zda dává odpověď na nejčastější a nejdůležitější problémy v průběhu práce s ním, jak je uspořádaná a zda se v ní dobře orientuje a vyhledává potřebné informace. Druhým hlediskem je míra splnění dokumentačních funkcí, které popisují způsob fungování programu, jeho instalaci, údržbu, ochranu dat atd. Také je potřeba se dívat na aktuálnost dokumentace. Měla by být vždy jasně a jednoznačně označena verzi programu, ke které se vztahuje.

Prakticky každý program nabízí uživateli kromě dokumentace i uživatelskou nápovědu přístupnou přímo při práci s programem. Základním kritériem pro nápovědu je kvalita jejího obsahu a dále schopnost identifikovat funkci, ve které se uživatel právě nachází a nabídnout příslušnou nápovědu bez nutnosti jejího samotného vyhledávání. (11, str. 72-73)

Uživatelské rozhraní

Způsob ovládání programu, rozvržení vstupních a výstupních obrazovek je faktorem, který ovlivňuje rychlost a přesnost jeho ovládání a nároky na zaškolení obsluhy. Z tohoto hlediska je důležité, aby obrazovky byly přehledné, ovládání by mělo být intuitivní a ve všech částech programu jednotné. (11, str. 74)

Míra přizpůsobitelnosti (parametrizace)

Fungování prakticky každého programu lze přizpůsobit nastavením odpovídajících parametrů dle individuálních potřeb konkrétního uživatele. Jedná se jak o parametry, které určují funkce programu jako takového, tak i parametry určující způsoby zpracování dat, obsah a formu vstupů a výstupů apod. Například se jedná o možnosti nastavení uživatelů, jejich hesel nebo tiskáren. (11, str. 74)

Naplnění legislativních požadavků

Přesto, že základní požadavky na vedení účetnictví by měl splňovat každý program nabízený na našem trhu, je vhodné zkoumat, zda respektuje aktuální stav české legislativy. Zejména se jedná o funkce, které mají přímou vazbu na právní předpisy. Zákon o účetnictví například velmi přesně popisuje způsob provádění oprav v účetnictví. (11, str. 75)

1.5.2 Systémová (technická) kritéria

Technické nároky vybraných programů je nutné posoudit ve vztahu k vybavení, na němž je hodláme provozovat, případně si ujasnit, jak je bude nutno inovovat. Důležitým parametrem je přitom rovněž kvalita funkcí zabezpečujících ochranu a bezpečnost dat a údržbu programu jako celku. (11, str. 75)

Mezi systémová kritéria se řadí:

Požadavky na technické vybavení

Každý program klade určité nároky na technické vybavení počítače a rovněž na systémové programové vybavení, které daný počítač používá. Zejména je důležitý typ procesoru, velikost operační paměti nebo pevného disku. (11, 75-76)

Podpora práce v počítačové síti

Tato schopnost programu dává možnost sdílet data více uživatelům v lokální počítačové síti a pracovat tedy současně na více pracovních stanicích. Při výběru vhodného programu tak musíme hlavně zkoumat, zda podporuje náš konkrétní typ síťového operačního systému. (11, str. 76)

Ochrana a bezpečnost dat

Významným kritériem je otázka bezpečnosti programu z hlediska udržení vnitřních vazeb mezi jednotlivými datovými soubory (např. vazba mezi účetním deníkem a hlavní knihou). Druhou oblastí ochrany dat je jejich zabezpečení proti neautorizovanému přístupu osobami, které k tomu nemají oprávnění. Je zpravidla řešena kontrolou prostřednictvím zadávání uživatelského jména a hesla, případně omezením přístupu jinými aplikacemi nebo šifrováním prostřednictvím přídatného technického nebo programového vybavení. (11, str. 76-77)

Zálohování dat

S ohledem na skutečnost, že data zpracovávaná programy pro vedení účetnictví mají klíčový význam pro firmu jako celek, je jejich hodnota obtížně vyčíslitelná a ztráta nebo poškození může způsobit velmi vážné a obtížně řešitelné problémy vyvolávající vysoké dodatečné náklady, případně ohrožující existenci účetní jednotky jako takové. Z tohoto

důvodu je významným parametrem kvalita funkcí programu pro tvorbu záložních kopií datových souborů a jejich obnovu. (11, str. 77)

Technologie tvorby aplikace a použitá databázová technologie

Důležitou doplňkovou informací o výkonnosti, možnosti údržby a budoucího vývoje programu je, v jakém vývojovém prostředí byl vyroben a jaký používá způsob ukládání dat. (11, str. 77-78)

Údržba a správa systému

Významným parametrem je vybavení programu funkcemi pro jeho správu a údržbu. Zejména se to týká síťových instalací rozsáhlejších aplikací pro více uživatelů, jejichž parametry je nutno individuálně nastavovat. (11, str. 78)

1.5.3 Obchodní kritéria

Splnění těchto kritérií ovlivňuje zejména efektivnost prostředků vynaložených do nákupu programového vybavení, bezpečnost této investice do budoucnosti, úroveň poskytovaných záruk atd. (11, str. 78)

Do obchodních kritérií se řadí:

Licenční podmínky

Programové vybavení je autorským dílem používajícím ochrany duševního vlastnictví prostřednictvím autorského zákona. Uživatel nekupuje v pravém slova smyslu program, ale pouze právo jeho užívání. Z tohoto hlediska je tedy nehmotným majetkem. Licenční smlouva by měla stanovit podmínky, za jakých je možno program používat, instalovat, kopírovat, pro kolik uživatelů je užívací právo poskytováno, na kolika počítačích může být program instalován, jak a kdy vstupuje licenční smlouva v platnost, za jakých podmínek užívací právo zaniká nebo jak může být smlouva vypovězena. (11, str. 78-79)

Instalace

Instalace programu na výpočetní technice uživatele nemusí být u rozsáhlejších aplikací jednoduchou záležitostí. Často je spojena s nastavením parametrů nejen vlastního programu, ale i některých systémových nastavení počítače nebo počítačové sítě. Vzhledem k tomu, že správnost instalace může mít vliv na správnost fungování

programu v budoucnosti, je vhodné, aby ji provedl přímo dodavatel a potvrdil ji například formou protokolu o instalaci. (11, str. 79)

Zaškolení

Při hodnocení programu je účelné vzít v úvahu, zda dodavatel nabízí možnost zaškolení, zda je v ceně či zda probíhá v jeho školicích střediscích nebo přímo u uživatele. (11, str. 79)

Podpora uživatele

Při používání programu může dojít k situacím, kdy je potřeba rady nebo pomoci dodavatele. Nemusí se vždy jednat o problémy spojené pouze s fungováním programu jako takového, ale například i o pomoc při řešení obsahových potíží účetní jednotky. Pro tyto případy nabízí většina dodavatelů některou z forem podpory prostřednictvím telefonické linky, e-mailu nebo formou firemních materiálů zasílaných uživatelům. (11, str. 79-80)

Upgrade (vývoj)

Každý program se průběžně vyvíjí tak, jak jsou do něj zahrnovány požadavky uživatelů na nové funkce, jak se mění vývojové prostředí, ve kterém je program vytvářen, popřípadě technické a programové prostředky, na kterých je provozován, a rovněž v souladu se změnami účetní legislativy. Také jsou v nových verzích opravovány případné chyby. S ohledem na tento vývoj nabízí dodavatelé stávajícím uživatelům vždy po určitém čase novou verzi programu, a to většinou za zvýhodněných podmínek. Důležitým parametrem hodnocení programu je tak četnost a aktuálnost těchto změn a garance jejich provedení v případě významných úprav legislativy, které mají vliv na jeho správné fungování. (11, str. 80)

Cena

Podle Mejzlíka by zdaleka neměla patřit k nejdůležitějším parametrům a je nutno ji posuzovat ve vztahu ke kvalitě hodnoceného programu. Špatný nebo nevhodný program může následně vyvolat takové problémy, že jejich důsledky mnohonásobně převýší jeho pořizovací cenu. Koupě programu pro IS firmy je tak závažným rozhodnutím, že na něm nelze významným způsobem šetřit a je nutno počítat s tím, že programové

vybavení ovlivňuje kvalitu, přesnost a včasnost poskytovaných informací a tím úroveň řízení. (11, str. 80-81)

Pověst dodavatelské firmy

Je závažným hlediskem, které se však obtížně hodnotí. Vodítkem může být např. počet instalací programu, velikost dodavatelské firmy, počet jejích zaměstnanců, obrát z prodeje daného programu, tradice firmy a délka vývoje zvažované aplikace. Kvalita a zázemí dodavatele je důležitá z hlediska záruk dalšího vývoje programu v budoucnosti a celkové úrovně podpory ve fázi jeho implementace i používání. (11, str. 81)

Audit (recenze, posudky)

Skutečnost, že určitý program byl hodnocen auditorem, může být nepochybně příznivým signálem o tom, že byla posouzena jeho schopnost vyhovět základním požadavkům české účetní legislativy, ale negarantuje jeho vhodnost použití v dané firmě. Z tohoto hlediska lze považovat auditorské posudky programů spíše za parametr obchodního rázu.

Vhodným zdrojem informací o programu mohou být také recenze v odborných časopisech, u kterých je však nutno obezřetně posoudit, zda se nejedná spíše o skrytý způsob placené reklamy. Vhodnou formou těchto recenzí jsou zejména srovnávací posudky, které porovnávají více obdobných programů různých výrobců. (11, str. 82)

1.5.4 Multikriteriální výběr

Jestliže se zváží a vyberou z předchozího textu kritéria, která firma považuje s ohledem na její konkrétní požadavky a situaci za nejdůležitější, je vhodné si je upravit do přehledné tabulky a přiřadit každému kritériu určitou procentuální váhu. Jestliže se pak míra splnění daného kritéria ohodnotí známkou, vyjde celkové hodnocení daného programu.

Mejzlík udává následující schematický návrh takové tabulky:

Tabulka 6: Příklad uspořádání jednoduché tabulky pro hodnocení programu, vlastní zpracování dle (11, str. 84)

Název hodnoceného programu: XXXXXXXX				
Č.	Kritérium	Hodnocení 0-10 bodů	Váha 1-100 %	Výsledek
Obsahová kritéria				
1	Kritérium 1	10	25 %	2,50
2	Kritérium 2	5	100 %	5,00
3	Kritérium 3	4	75 %	3,00
Systémová kritéria				
4	Kritérium 1	1	60 %	0,60
5	Kritérium 2	7	50 %	3,50
6	Kritérium 3	8	10 %	0,80
Obchodní kritéria				
7	Kritérium 1	6	50 %	3,00
8	Kritérium 2	9	40 %	3,60
9	Kritérium 3	10	90 %	9,00
Σ	Dosažené hodnocení CELKEM			31,00

Má-li být hodnocení co nejobjektivnější, je vhodné, aby jej provedlo nezávisle více osob.

Také je nutno dodat, že naznačený multikriteriální výběr není možné pojmout tak, že program, který obdrží nejvíce bodů je nejlepší a je možné ihned započít s jeho koupí a implementací. Vhodnější je chápat tento postup ne jako výběr nejlepšího, ale spíše jako eliminaci nevhodných programů. (11, str. 83-84)

2 ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE VE VYBRANÉ SPOLEČNOSTI

Analytická část této práce se zaměřuje na společnost Agro Zlechov, a.s. a její popis. Jsou vybrány softwary pro analýzu a následně je provedeno jejich multikriteriální hodnocení, přičemž jednotlivá kritéria jsou konzultována se zaměstnanci firmy. Na základě toho se poté vyhodnotí nejvhodnější software pro tuto společnost.

2.1 Popis společnosti

Společnost Agro Zlechov a.s. byla zapsána dne 31. července 1997 se spisovou značkou B 2398 vedená u Krajského soudu v Brně. Základní kapitál činí 113 285 000 Kč a sídlí na Školní 119, 687 10 Zlechov.

Rozhodujícím předmětem podnikání je zemědělství, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje. Kromě toho je předmětem výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, zámečnictví, nástrojářství, hostinská činnost, prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin, silniční motorová doprava a řeznictví a uzenářství. (17)

Obrázek 1: Logo Agro Zlechov, a.s. (18)

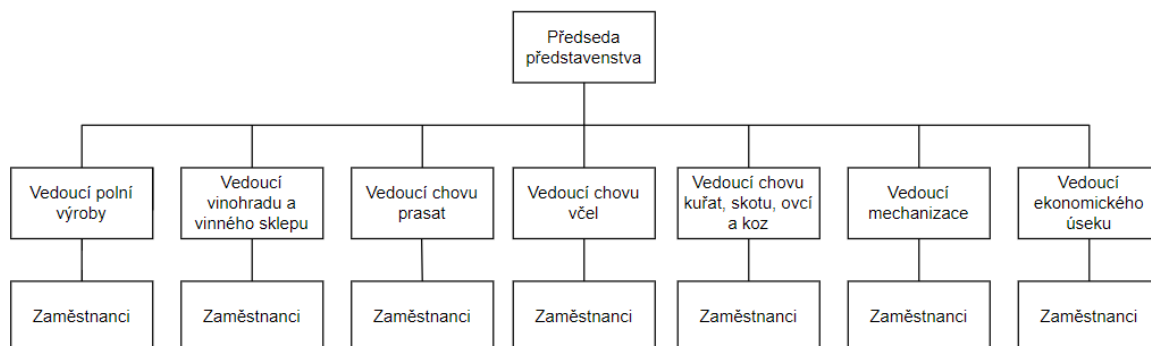
2.1.1 Organizační struktura

Společnost Agro Zlechov, a.s. má 7 úseků, z nichž každý má svého vedoucího. Mezi úseky patří polní výroba, vinohrad a vinný sklep, chov prasat, chov včel, chov kuřat, skotu, ovcí a koz, mechanizace a ekonomický úsek. Úseky vinohrad a vinný sklep patří pod rostlinnou výrobu a úseky chov prasat, chov včel a chov kuřat, skotu, ovcí a koz patří pod živočišnou výrobu.

Každý vedoucí úseku má pod sebou určité množství zaměstnanců. Dohromady je zaměstnanců 53.

Předseda představenstva je zároveň ředitelem společnosti v pracovně právním vztahu.
(Interní zdroj)

Obrázek 2: Organizační struktura Agro Zlechov, a.s., vlastní zpracování dle (19)

2.2 Současný systém ve společnosti

Společnost vede účetnictví za účetní jednotku jako celek. Účetním obdobím je kalendářní rok a účetní jednotka podléhá auditu. Veškerá data společnosti jsou zpracovávána výpočetní technikou s použitím programového vybavení ZEIS firmy PROFEX AM, spol. s r.o. (Interní zdroj)

2.2.1 PROFEX AM, spol. s r.o.

Hlavní náplní společnosti PROFEX AM, spol. s r.o. je vývoj, tvorba a prodej aplikačního programového vybavení s názvem ZEIS – Zaručeně Efektivní Informační Systém.

Všechny programy jsou šířeny prostřednictvím obchodních zastoupení a autorizovaných dealerů. Tito zástupci zajišťují pro zákazníky komplexní inženýrské služby – prodejní, poradenskou, školicí a servisní činnost. Někteří z nich poskytují i ekonomické a daňové poradenství včetně auditu a dodávky výpočetní techniky včetně síťových instalací. (22)

Obrázek 3: Logo PROFEX AM, spol. s r.o. (21)

2.2.2 ZEIS

ZEIS je tvořen jednotlivými moduly, které mohou pracovat samostatně nebo s automatickou vazbou na modul Finance. Všechny moduly jsou dodávány s předem naplněnou účetní osnovou se základním účtováním pro jednotlivé účetní případy.

Je vhodný pro komplexní řešení ekonomických a informačních systémů firem bez ohledu na jejich velikost a obor podnikání. Náklady a výnosy lze členit až do 7 úrovní (např. závod, středisko, výkon, zakázka nebo pracoviště) a každý modul poskytuje vlastní účetní výstup.

Každý ze zákazníků má možnost odebírat podnikový časopis, ve kterém se uvádí nejnovější změny legislativy, kurzy účetnictví, řešené účetní a daňové příklady atd.

ZEIS je poskytován formou pronájmu. V průběhu období je zákazníkům umožněna bezplatná aktualizace a instalace nových verzí programu. (22)

Tabulka 7: ZEIS – jednotlivé moduly, vlastní zpracování dle (22)

Moduly
Finance
Mzdy
Majetek
Majetkové podíly
Zvířata
EDI

- **Finance** – modul Finance představuje základní prvek pro správu firemního účetnictví. Jde o velmi významný nástroj respektující legislativu České republiky. Zahrnuje například hlavní knihu, výpisy účtů, základní typy dokladů analytické evidence (závazky, pohledávky, interní doklady, bankovní a pokladní doklady) a mnoho dalšího. (23)
- **Mzdy** – modul Mzdy umožňuje zpracování mezd od nástupu zaměstnance do pracovního poměru, přes zpracovávání měsíčních mezd, vytvoření evidenčního listu důchodového pojištění až po ukončení pracovního poměru. (24)

- **Majetek** – modul Majetek slouží pro evidenci investičního majetku a drobného majetku. Součástí je předem naplněná účetní osnova pro nastavené změny stavu majetku, kterou je možno upravit. Vytváří data se zaúčtováním změn v kartách majetku pro modul Finance systému ZEIS. Je možné ho provozovat jako zlevněnou zjednodušenou verzi evidence majetku (bez účetních odpisů) pro podnikatele – fyzické osoby. (25)
- **Majetkové podíly** – modul Majetkové podíly zahrnuje analytickou evidenci majetku členů družstev s vazbou na transformaci, analytickou evidenci závazků vůči oprávněným osobám a analytickou evidenci členů, kteří nemají vazbu na majetek získaný v transformaci. (26)
- **Zvířata** – modul Zvířata umožňuje sledovat stavy a obraty všech kategorií zvířat. Sledovanou jednotkou může být závod, středisko, stáj nebo druh zvířat. Eviduje dva základní druhy zvířat, a to mladá zvířata (k zajištění správné evidence se během měsíce pořizují doklady, které obsahují údaje o narození, přírůstcích, přeřazení, odvozu na jatka nebo úhynech) a zvířata základního stáda a tažná zvířata (každé zvíře je evidováno pod číslem s tím, že u každého kusu se automaticky provádí výpočet odpisů). (27)
- **EDI** – modul EDI, tedy elektronická výměna dat (z anglického Electronic Data Interchange) poskytuje moderní způsob komunikace mezi obchodními partnery, při které dochází k výměně obchodních, logistických a jiných dokumentů (např. objednávek, dodacích listů, faktur atd.) elektronicky ve strukturovaných formátech. Tyto formáty jsou informační podnikové systémy schopny načíst automaticky bez nutnosti ručního přepisování. Výměna těchto zpráv probíhá obvykle přes zabezpečené komunikační kanály. (28)

2.3 Požadavky společnosti

Na základě konzultace se zaměstnanci pracujícími s různými moduly v softwaru byla vybrána kritéria obsažena v kapitole 1.5 Hodnocení a výběr programu pro vedení účetnictví. Z každé kategorie kritérií (obsahová, systémová, obchodní) byla zvolena tři, která jsou pro firmu nejdůležitější. Následně jim byla udělena procentuální váha od 1 do 100.

2.3.1 Zvolená obsahová kritéria

Z obsahových kritérií vybrali zaměstnanci firmy jako nejdůležitější:

- vhodnost programu pro předpokládané použití (jelikož jde o zemědělský podnik, je zde potřeba vést evidenci půdy a zvířat),
- míra a způsob integrace subsystému (jednotlivé moduly by měly být mezi sebou propojeny),
- naplnění legislativních požadavků (je nutné, aby software dodržoval legislativu).

Kritéria jsou seřazena podle váhy v následující tabulce:

Tabulka 8: Zvolená obsahová kritéria, vlastní zpracování

Kritérium	Procentuální váha
Vhodnost programu	100
Legislativní požadavky	100
Míra a způsob integrace subsystému	90

2.3.2 Zvolená systémová kritéria

Ze systémových kritérií vybrali zaměstnanci firmy jako nejdůležitější:

- podpora práce v počítačové síti (podnik má dvě kanceláře, které mezi sebou potřebují sdílet data),
- ochrana a bezpečnosti dat (stupeň ochrany by měl být důležitým kritériem při jakémkoliv používání počítače),
- zálohování (ztráta dat je nepřijatelná).

Kritéria jsou seřazena podle váhy v následující tabulce:

Tabulka 9: Zvolená systémová kritéria, vlastní zpracování

Kritérium	Procentuální váha
Zálohování	100
Podpora práce v počítačové síti	95
Ochrana a bezpečnost dat	90

2.3.3 Zvolená obchodní kritéria

Z obchodních kritérií vybrali zaměstnanci firmy jako nejdůležitější:

- instalace (souvisí s podporou uživatele a její správné provedení může mít vliv na fungování softwaru a práci s ním),
- zaškolení (při používání nového softwaru nebo při změnách v tom stávajícím je důležité naučit se s ním pracovat),
- upgrade (nutnost software vyvíjet a přizpůsobovat).

Kritéria jsou seřazena podle váhy v následující tabulce:

Tabulka 10: Zvolená obchodní kritéria, vlastní zpracování

Kritérium	Procentuální váha
Zaškolení	100
Instalace	90
Upgrade	80

2.3.4 Výběr softwarů pro analýzu

Kromě softwaru ZEIS, který firma používá a bude analyzován, je potřeba vybrat další softwary pro porovnání. Základní požadavky firmy souvisí hlavně s nabídkou modulů, kdy je mimo základní jako například Finance nebo Mzdy nutno používat vzhledem k její činnosti moduly související se zemědělstvím. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla zaměřit na softwary, které nabízí moduly vhodné pro tyto typy podniků. Do širšího výběru jsou zahrnuty 4 softwary:

- PREMIER system,
- SQL Ekonom,
- WinFAS,
- IMES.

Pro přehledný výběr softwarů k analýze jsou zmíněné 4 softwary zobrazeny v tabulce níže. Ke každému jsou přiřazena kritéria s ohledem na požadavky firmy a ty zahrnují skutečnost, jestli je v softwaru možnost modulu pro evidenci zvířat a evidenci pozemků. Pokud jsou oba požadavky splněny, pomocným kritériem je poté počet klientů.

Tabulka 11: Širší výběr softwaru, vlastní zpracování dle (29), (30), (31), (32)

Název	Modul pro evidenci zvířat	Modul pro evidenci pozemků	Počet klientů
PREMIER system	ANO	NE	4 803
SQL Ekonom	ANO	ANO	1 574
WinFAS	ANO	ANO	400
IMES	ANO	ANO	400

Na základě užšího výběru dle splnění kritérií, která jsou uvedena v tabulce, budou pro multikriteriální analýzu kromě systému ZEIS zvoleny SQL Ekonom a WinFAS.

2.4 Analýza jednotlivých softwarů dle určených kritérií

Tato kapitola zahrnuje multikriteriální analýzu tří v minulé kapitole vybraných softwarů dle definovaných kritérií. Jedná se o ZEIS, SQL Ekonom a WinFAS.

Tato analýza je shrnuta v tabulkách, které obsahují bodové hodnocení od 0 do 10 (0 je nejnižší hodnocení, 10 je nejvyšší). Bodové hodnocení je přiřazeno na základě míry splnění požadavku. Také je v nich zaznačeno procentuální hodnocení, které bylo určeno v kapitolách 2.3.1 Zvolená obsahová kritéria, 2.3.2 Zvolená systémová kritéria a 2.3.3 Zvolená obchodní kritéria. Dále obsahují výsledek, a nakonec celkové dosažené hodnocení, které je součtem jednotlivých výsledků. Výpočet výsledku je proveden dle vzorce:

Výsledek = (procentuální váha / 100) * bodové hodnocení

2.4.1 Analýza programu ZEIS

Tento systém byl představen již v kapitole 2.2.2 ZEIS.

Vhodnost programu pro předpokládané použití

ZEIS je vhodný pro vedení účetnictví bez ohledu na velikost firmy či její obor podnikání. Výhodou je, že nabízí i modul Zvířata, který je pro analyzovanou firmu vzhledem k její činnosti potřebný. (22)

Naplnění legislativních požadavků

Tento software je neustále vyvíjen na základně legislativních změn pod dohledem daňových poradců a auditorů. Každý ze zákazníků má možnost odebírat podnikový časopis, který uvádí nejnovější změny legislativy. (22)

Míra a způsob integrace subsystému

ZEIS je tvořen jednotlivými moduly, které mohou pracovat samostatně nebo s automatickou vazbou na modul Finance. (22)

Zálohování dat

Při přechodu na vyšší verze programu je samozřejmostí zachování stávajících dat, která jsou průběžně automaticky zálohována. (22)

Podpora práce v počítačové síti

Práce na více počítačích zároveň je možná, sdílení dat je uskutečňováno automaticky. (22)

Ochrana a bezpečnost dat

Z konzultací s pracovníky firmy vyplynulo, že přístup do softwaru je chráněn uživatelským jménem a heslem.

Zaškolení

Dodavatel zaručuje školení pracovníků zákazníka přímo na pracovišti, ať už se jedná o nové instalace či o aktualizaci programového vybavení. Kromě toho dává možnost odebírat časopis, který obsahuje řešené účetní a daňové příklady, které mohou pomoci v každodenní práci. (22)

Instalace

Nová instalace či instalace nových verzí probíhá odborně. Instalace aktualizace programu je bezplatná. (22)

Upgrade

ZEIS je neustále vyvíjen na základě požadavků zákazníků. Dodavatel uvádí, že zárukou dalšího vývoje jsou více než dvacetileté zkušenosti pracovníků spolu se stovkami instalací po celém území České republiky. (22)

Tabulka 12: Multikriteriální hodnocení systému ZEIS, vlastní zpracování

Název hodnoceného programu: ZEIS				
Č.	Kritérium	Hodnocení 0-10 bodů	Váha 1-100 %	Výsledek
Obsahová kritéria				
1	Vhodnost programu	7	100 %	7,00
2	Legislativní požadavky	9	100 %	9,00
3	Integrace subsystému	9	90 %	8,10
Systémová kritéria				
4	Zálohování dat	7	100 %	7,00
5	Podpora práce v počítač. síti	8	95 %	7,60
6	Ochrana a bezpečnost dat	6	90 %	5,40
Obchodní kritéria				
7	Zaškolení	8	100 %	8,00
8	Instalace	9	90 %	8,10
9	Upgrade	8	80 %	6,40
Σ	Dosažené hodnocení CELKEM			66,60

2.4.2 Analýza programu SQL Ekonom

SQL Ekonom je ekonomický a informační systém pro malé, středně velké a velké obchodní i výrobní společnosti a příspěvkové organizace od společnosti SOFTbit software s.r.o., která se zaměřuje především na vývoj vlastních ekonomických informačních systémů, ale také na distribuci externích mzdových informačních systémů. (33)

Tento systém obsahuje základní moduly jako například Účetnictví nebo Majetek, sklady, ale nabízí také jednotlivá oborová řešení pro distribuci vody a energií, výrobní společnosti, služby a další. (34)

Vhodnost programu pro předpokládané použití

Systém je určen pro malé, středně velké a velké obchodní i výrobní společnosti a zároveň obsahuje modul Zemědělská výroba. Tento modul zahrnuje živočišnou výrobu

(evidence historie pohybu zvířat – narození na úrovni matky i potomka, pohyb mezi stáji, váhové a finanční přírůstky, inseminace, krmné dny a vyřazení) i rostlinnou výrobu (evidence prací dle strojů, středisek, zakázek, pracovníků a půdních bloků). (37)

Naplnění legislativních požadavků

System je v neustálém vývoji a společnost informuje o všech novinkách v dodávaném softwaru i v legislativě. Také dává možnost zobrazení veškerých výstupů dle platné legislativy za libovolné účetní období i z historie. (35)

Míra a způsob integrace subsystému

Modul Zemědělství je integrovanou součástí podnikového ekonomického informačního systému SQL Ekonom a zároveň zaručuje propojení s účetnictvím a integraci do subsystému Majetek – automatické vytvoření majetkové karty při přechodu zvířete do základního stáda, automatický přenos pohybů z evidence zvířat do pohybů na majetkové kartě, automatické generování účetních a daňových odpisů. (36, str. 2)

Zálohování dat

Po dohodě s pracovníkem SOFTbit software s.r.o. lze systém nastavit tak, že budou v jedné z databází nebo ve více databázích zobrazovány úkoly o úspěšné nebo neúspěšné archivaci. Archivace může být spuštěna buď ručně (tj. kliknutím na ikonu pro archivaci), nebo jako naplánovaná úloha obvykle denně nebo týdně v noci. Po úspěšné archivaci je třeba provést zálohu archivovaných dat na bezpečné úložiště. (35)

Podpora práce v počítačové síti

Kromě sdílení dat mezi pracovišti je zde možnost vazeb na ostatní systémy, například exporty libovolných dat do Microsoft Excel nebo Microsoft Word, komunikace s vybranými e-shopy, odesílání e-mailů přes poštovní programy Microsoft Outlook a další. (35)

Ochrana a bezpečnost dat

Společnost udává vysokou úroveň zabezpečení proti neoprávněnému přístupu k datům, umožňuje definování síly uživatelských hesel podle důležitosti uložených dat a nabízí automatizované sledování a záznam o všech provedených operacích uživatelů. (35)

Zaškolení

K nabízeným produktům společnost pořádá pro všechny zákazníky řadu školení a seminářů týkajících se nejen novinek a změn v daných softwarech, ale i informací o aktuálních změnách v daňové legislativě. Při zavádění systému provádí několikafázové detailní školení všech uživatelů. (35)

Instalace

Software je odborně nainstalován a je provedena konfigurace uživatelských práv včetně nastavení funkcionalit systému podle specifických požadavků. Zároveň jsou důležitá data převedena ze starého systému do nového. (35)

Upgrade

SOFTbit software s.r.o. svůj systém neustále vyvíjí a o změnách informuje formou měsíčních magazínů. Instalaci nových verzí programu lze uskutečnit samostatně, ale při specifických úpravách v programu je doporučena konzultace s pracovníky společnosti. (35)

Tabulka 13: Multikriteriální hodnocení systému SQL Ekonom, vlastní zpracování

Název hodnoceného programu: SQL Ekonom				
Č.	Kritérium	Hodnocení 0-10 bodů	Váha 1-100 %	Výsledek
Obsahová kritéria				
1	Vhodnost programu	9	100 %	9,00
2	Legislativní požadavky	9	100 %	9,00
3	Integrace subsystému	10	90 %	9,00
Systémová kritéria				
4	Zálohování dat	9	100 %	9,00
5	Podpora práce v počítač. síti	9	95 %	8,55
6	Ochrana a bezpečnost dat	9	90 %	8,10
Obchodní kritéria				
7	Zaškolení	10	100 %	10,00
8	Instalace	9	90 %	8,10

9	Upgrade	9	80 %	7,20
Σ	Dosažené hodnocení CELKEM			77,95

2.4.3 Analýza programu WinFAS

Ekonomický informační systém WinFAS je softwarové řešení pro malé i velké společnosti od firmy WinFAS software s.r.o., která se zabývá vývojem a distribucí tohoto systému od roku 1991.

Nabízí moduly pro ekonomy (Finance, Účetnictví, Daně...), moduly pro obchodníky (Fakturace, Řízení zásob, Výrobní procesy), moduly pro zemědělce (Živočišná výroba, Rostlinná výroba, Evidence pozemků) a další. (38)

Vhodnost programu pro předpokládané použití

Software kromě hlavních modulů jako například Finance či Účetnictví nabízí i moduly pro zemědělce. Zemědělský modul tvoří řešení pro evidenci a sledování stavu živočišné i rostlinné výroby. V rámci živočišné výroby nabízí komplexní přehled o stavu zvířat (reprodukce, veterinární zákroky, exteriér, vážení), tvorbu povinných externích hlášení a poskytuje data pro ekonomickou část systému. Pro rostlinnou výrobu nabízí nástroj pro záznam osevních plánů na díl půdního bloku, včetně evidence o provedených činnostech a importy dat z LPIS (což je geografický informační systém). (39)

Naplnění legislativních požadavků

WinFAS umožňuje vytvářet sestavy o aplikacích přípravků na ochranu rostlin a hnojiv požadované legislativou a zároveň sestavování rozvahy a výkazu zisku a ztráty v plném rozsahu dle platné legislativy. (40)

Míra a způsob integrace subsystému

Moduly v softwaru jsou provázány, není proto nutné získaná data nikam ručně přepisovat. Díky těmto vazbám napříč moduly lze vytvářet souhrnné sestavy, ze kterých se v konečném kroku dají vyčíst náklady na provoz stroje nebo náklady na sklizeň vybrané plodiny. (40)

Zálohování dat

Archivace firemní databáze je možná i při současné práci na několika počítačích v softwaru. Zálohu dat je nutné provést ručně. (41)

Podpora práce v počítačové síti

WinFAS umožňuje zaregistrovat nebo odregistrovat počítače k příslušné provozovně. Na jedné provozovně může být zaregistrováno více počítačů, ale ne naopak. (41)

Ochrana a bezpečnost dat

Pro přístup do softwaru je nutno zadat uživatelské jméno a heslo. Lze použít i integrované přihlášení, což je funkce umožňující využít k ověření uživatele jeho účet ve Windows. Pokud je nastaveno, uživatel nemusí při spuštění zadávat uživatelské jméno a heslo, ale k jeho autorizaci se použijí údaje z přihlášení ve Windows. (41)

Zaškolení

Školení jsou výhradně zaměřena na podnikový informační systém. Základní školení je součástí dodávky systému, další školení jsou již zdokonalovací s cílem dosažení efektivního využití systému. Na školeních přednáší kvalifikovaní lektori, zaměstnanci WinFAS software s.r.o. (42)

Instalace

Na technické podpoře WinFAS je popsán postup instalace softwaru, a to jak vlastní průběh instalace, tak i první spuštění systému a instalace licence. (41)

Upgrade

Software je neustále vyvíjen a o nových verzích je správce ve firmě informován e-mailem s upozorněním. Pokud je v síti více počítačů, je možné nastavit, aby aktualizaci z internetu stahoval pouze jeden z nich a ostatní počítače si vezmou aktualizací soubory z lokální sítě. Postup pro aktualizaci je popsán na technické podpoře. (41)

Tabulka 14: Multikriteriální hodnocení systému WinFAS, vlastní zpracování

Název hodnoceného programu: WinFAS				
Č.	Kritérium	Hodnocení 0-10 bodů	Váha 1-100 %	Výsledek
Obsahová kritéria				
1	Vhodnost programu	9	100 %	9,00
2	Legislativní požadavky	8	100 %	8,00
3	Integrace subsystému	9	90 %	8,10
Systémová kritéria				
4	Zálohování dat	6	100 %	6,00
5	Podpora práce v počítač. síti	7	95 %	6,65
6	Ochrana a bezpečnost dat	7	90 %	6,30
Obchodní kritéria				
7	Zaškolení	8	100 %	8,00
8	Instalace	7	90 %	6,30
9	Upgrade	8	80 %	6,40
Σ	Dosažené hodnocení CELKEM			64,75

3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

Na základě poznatků z teoretické části a popisu firmy a jejích požadavků v analytické části, byly výše zanalyzovány vybrané softwary, a to ZEIS, SQL Ekonom a WinFAS. Cílem bylo zjistit, který z těchto systémů by pro firmu Agro Zlechov, a.s. byl tou nejvhodnější volbou. Přestože firma změnu systému nemá momentálně v plánu, mohla by k použití zvolit kterýkoli analyzovaný systém, protože všechny více či méně splňují uvedené požadavky.

3.1 ZEIS

ZEIS je systém, který firma momentálně používá a nemá v plánu ho vyměnit, i když podle hodnocení skončil až na druhém místě s 66,60 body.

Software nemá tak vysoký stupeň ochrany jako třeba SQL Ekonom a jak je vidět v náhledu, který je vložen v přílohách (konkrétně Příloha 2), se jeho vzhled nestačil přizpůsobit vývoji ostatních systémů na trhu. I přesto je pro firmu nejvhodnější zůstat u tohoto systému, protože by celkové nevýhody plynoucí ze změny softwaru převážily výhody. Na základě tohoto rozhodnutí nemusí vynakládat peněžní prostředky pro zakoupení a přecházení na nový software. Zároveň by pro zaměstnance, kteří už roky pracují se současným systémem, bylo nevýhodné učit se pracovat v jiném systému a tím pádem ušetří čas, který místo toho mohou věnovat práci.

3.2 SQL Ekonom

SQL Ekonom splňuje všechny požadavky, které si firma určila a v hodnocení dosáhl prvního místa se 77,95 body, což je značně vyšší než zbývající dva softwary.

Velkou výhodou tohoto systému je, že se dá sestavit přesně na míru podle specifických požadavků firmy. Také obsahuje všechny moduly, které firma ke svému chodu vyžaduje. I když dosáhl tak vysokého hodnocení oproti ostatním softwarům, přechod na SQL Ekonom není nejoptimálnější řešením, protože by znamenalo vyšší náklady vzniklé při přechodu na tento systém a zaměstnanci by si museli zvyknout na práci v novém softwaru. Pokud by firma zároveň využila možnost specifických úprav může to způsobit delší čekání, než budou tyto úpravy funkční.

3.3 WinFAS

WinFAS dosáhl podobného hodnocení jako ZEIS, ale skončil na posledním místě s 64,75 body. Přestože splňuje modulární požadavky, nedostatky vyplývající například ze zálohování, které je nutno provádět ručně, jsou větší než u ostatních dvou systémů. Zároveň by firmě na základě analýzy nepřinesl téměř žádná zlepšení, a proto přechod na tento software není vhodnou volbou.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit aplikaci vybraného účetního softwaru ve firmě Agro Zlechov, a.s. Tato práce byla rozdělena do tří hlavních částí. První byla část teoretická. Ta pojednávala obecně o účetnictví, což zahrnovalo jeho podstatu, právní úpravu, účetní zásady, finanční a manažerské účetnictví a účetní doklady. Dále v ní byl zahrnut vývoj účetnictví, a to od historie včetně v českých zemích, tzv. „otec účetnictví“ neboli Luca Pacioli, jednotlivé vývojové etapy účetnictví až po informační systémy v podniku. Tato podkapitola zahrnovala kromě specifík IT projektu i životní cyklus podnikového informačního systému. Také definovala ERP systémy, jejich funkce a klasifikaci. Nakonec popsala multikriteriální výběr softwaru dle Mejzlíka.

Druhou částí je část analytická. V ní byla popsána společnost Agro Zlechov, a.s., její organizační struktura a současný software, který firma používá. Na základě konzultací se zaměstnanci firmy byla definována jednotlivá obsahová, systémová a obchodní kritéria, kterým bylo uděleno procentuální hodnocení dle jejich důležitosti pro společnost. Na základě požadavků společnosti byly vybrány tři softwary pro analýzu, a to ZEIS od firmy PROFEX AM, spol. s r.o., který je v podniku momentálně využíván, SQL Ekonom od firmy SOFTbit software, s.r.o. a WinFAS od firmy WinFAS software, s.r.o. Tyto tři softwary byly následně zanalyzovány pomocí multikriteriálního výběru. Mezi kritéria byla zvolena například míra a způsob integrace subsystému, zálohování dat nebo zaškolení.

Třetí a poslední část byly vlastní návrhy řešení. V této části je vybráno nejvhodnější řešení pro analyzovanou firmu. S přihlédnutím k tomu, že Agro Zlechov, a.s. momentálně nemá v plánu měnit software a k výhodám, které tohle rozhodnutí má, bylo rozhodnuto, že nejvhodnějším řešením pro tuto firmu je zůstat u současně používaného systému, a tím je ZEIS.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- (1) HEJDUKOVÁ, Amálie, Marta HRONÍKOVÁ a Eva ŠMAJSTRLOVÁ. *Účetnictví: Studijní opora* [online]. [cit. 2021-11-04]. Dostupné z: <http://lences.cz/domains/lences.cz/skola/subory/Skripta/BV15-ucetnictvi/M01-ucetnictvi.pdf>
- (2) ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2016–1. díl: pro střední školy a veřejnost*. Sedmnácté, upravené vyd. Znojmo: Ing. Pavel Štohl, 2016. ISBN 978-80-87237-91-5.
- (3) CHALUPA, Rostislav, Jiří KADLEC, Jana PILÁTOVÁ, Dagmar PROCHÁZKOVÁ, Roman SEDLÁK, Jana SKÁLOVÁ, Radislav TKÁČ a Pavel VLACH. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2013*. Ostrava: Nakladatelství ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-771-3.
- (4) Zakonyprolidi.cz [online]. [cit. 2021-11-05]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>
- (5) Zakonyprolidi.cz [online]. [cit. 2021-11-05]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-500>
- (6) mfcr.cz [online]. [cit. 2021-11-05]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetnictvi-podnikatelu-a-neziskoveho-sek/ceske-ucetni-standardy-pro-podnikatele-a>
- (7) MRKOSOVÁ, Jitka. *Účetnictví 2019: učebnice pro SŠ a VOŠ*. Brno: Nakladatelství Edika, 2019. ISBN 978-80-266-1403-6.
- (8) *Český finanční a účetní časopis*. 1. Praha, 2006. ISSN 1802-2200.
- (9) SLAVÍČKOVÁ, Pavla. *Kapitoly z dějin účetnictví v českých zemích: Učební text*. Olomouc, 2017. ISBN 978-80-244-5170-1.
- (10) Otec podvojného účetnictví Luca Pacioli. *Třípól* [online]. Tábor: Simopt, 11. září 2017 [cit. 2021-11-10]. ISSN 2464-7888. Dostupné z: <https://www.3pol.cz/cz/rubriky/biografie/2057-otec-podvojneho-ucetnictvi-luca-pacioli>
- (11) MEJZLÍK, Ladislav. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. Praha: Oeconomica. ISBN 80-245-1136-3.

- (12) KŘÍŽOVÁ, Zuzana. *Účetní systémy na PC*. Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 80-210-3904-3.
- (13) SODOMKA, Petr a Hana KLČOVÁ. *Informační systémy v podnikové praxi*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-2878-7.
- (14) BASL, Josef a Roman BLAŽÍČEK. *Podnikové informační systémy: podnik v informační společnosti*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. Management v informační společnosti. ISBN 978-80-247-4307-3.
- (15) *System Online: S přehledem ve světě informačních technologií* [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné z: <https://www.systemonline.cz/prehled-informacnich-systemu/ekonomicke-systemy/?pole=&razeni=&search=&>
- (16) GÁLA, Libor, Jan POUR a Zuzana ŠEDIVÁ. *Podniková informatika: počítačové aplikace v podnikové a mezipodnikové praxi*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Management v informační společnosti. ISBN 978-80-247-5457-4.
- (17) Justice.cz. *Veřejný rejstřík a Sbirka listin: Výpis z obchodního rejstříku* [online]. [cit. 2021-12-08]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=575700&typ=PLATNY>
- (18) AGRO Zlechov hledá brigádníky. *Obeczlechov.cz: Zlechov – oficiální stránky slovácké obce Zlechov* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://www.obeczlechov.cz/agro-zlechov-hleda-brigadniky/>
- (19) *Příloha k účetní závěrce společnosti Agro Zlechov, a.s.* [online]. [cit. 2021-12-10]. Dostupné z: file:///C:/Users/kknou/OneDrive/Plocha/ucetni%20zaverka_2019.pdf
- (20) *Časopis pro uživatele programů ZEIS* [online]. Blatná: PROFEX AM, spol. s r.o., 2011 [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: http://www.zeis.cz/cas/profex_2_2011.pdf
- (21) *Časopis pro uživatele programů ZEIS* [online]. Blatná: PROFEX AM, spol. s r.o., 2016 [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: http://www.zeis.cz/cas/profex_3_2016.pdf
- (22) *Naše společnost: Naše řešení. Zeis.cz* [online]. 2010 [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <http://www.zeis.cz/index.php?idstr=8>

- (23) EPASS [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://www.epass.cz/cz/erp-epass/moduly/finance>
- (24) Modul mzdy. *Jezeksw.cz* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: https://www.jezeksw.cz/duel/help/D_Mzdy_vitejte.htm
- (25) Majetek: popis programu. *ZEIS: Zaručeně Efektivní Informační Systém* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <http://www.zeis.cz/index.php?cat=3&mode2=hlavni>
- (26) Majetkové podíly. *ZEIS: Zaručeně Efektivní Informační Systém* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <http://www.zeis.cz/index.php?cat=12&mode2=hlavni>
- (27) Zvířata. *ZEIS: Zaručeně Efektivní Informační Systém* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <http://www.zeis.cz/index.php?cat=11&mode2=hlavni>
- (28) Co je EDI. *Grit* [online]. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: https://www.grit.eu/co-je-edi?gclid=CjwKCAjw9LSSBhBsEiwAKtf0nyzqpJNfMlnNHh92XxIrwb3ZlNtgPrVbZrM2sOfEf0gl9TD7GE03-RoChScQAvD_BwE
- (29) Moduly. *PREMIER system: Informační a účetní systémy ERP* [online]. [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <https://www.premier.cz/produkty/moduly/>
- (30) Zemědělská výroba. *Ekonomické informační systémy: SOFTbit software* [online]. [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <https://www.softbit.cz/informacni-system-zemedelska-vyroba>
- (31) Moduly pro zemědělce. *WinFAS: ekonomický informační systém* [online]. [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <https://www.winfas.cz/moduly-pro-zemedelce>
- (32) *Zemedelsky.cz: Software pro vaše zemědělství* [online]. [cit. 2022-04-08]. Dostupné z: <http://zemedelsky.cz/index>
- (33) Proč zvolit naši společnost. *Ekonomické informační systémy: SOFTbit software* [online]. [cit. 2022-04-12]. Dostupné z: <https://www.softbit.cz/component/content/article?id=190&Itemid=848>
- (34) Ceník software SQL Ekonom. *Ekonomické informační systémy: SOFTbit software* [online]. [cit. 2022-04-12]. Dostupné z: <https://www.softbit.cz/cenik-sql-ekonom-pc-ekonom>

- (35) Služby. *Ekonomické informační systémy: SOFTbit software* [online]. [cit. 2022-04-12]. Dostupné z: <https://www.softbit.cz/sluzby>
- (36) *SQL Ekonom: Zemědělství* [online]. [cit. 2022-04-12]. Dostupné z: <https://www.softbit.cz/images/pdf/ZEMEDELSTVI-prospekt.pdf>
- (37) Zemědělská výroba. *Ekonomické informační systémy: SOFTbit software* [online]. [cit. 2022-04-12]. Dostupné z: <https://www.softbit.cz/informacni-system-zemedelska-vyroba>
- (38) O firmě. *WinFAS: ekonomický informační systém* [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.winfas.cz/o-firme>
- (39) Moduly pro zemědělce. *WinFAS: ekonomický informační systém* [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.winfas.cz/moduly-pro-zemedelce>
- (40) *Zemědělské moduly: Propagační materiály* [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: https://www.winfas.cz/images/stories/propaga%C4%8Dn%C3%AD_materi%C3%A1ly/zem%C4%9Bd%C4%9Bstv%C3%AD_copy.pdf
- (41) Správa WinFASU: rozcestník. *WinFAS: technická podpora* [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: http://podpora.winfas.cz/index.php?pk_d9101_=2033
- (42) *WinFAS: školení* [online]. [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <http://skoleni.okfas.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

apod.	a podobně
tj.	to je
např.	například
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaný, takzvaně
atd.	a tak dále
aj.	a jiné
IT	informační technologie
popř.	popřípadě
ERP	Enterprise Resource Planning
resp.	respektive
IS	informační systém

SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1: Hraniční hodnoty mikro účetní jednotky, vlastní zpracování dle (4, § 1b) ..	15
Tabulka 2: Hraniční hodnoty malé účetní jednotky, vlastní zpracování dle (4, § 1b)....	15
Tabulka 3: Hraniční hodnoty střední účetní jednotky, vlastní zpracování dle (4, § 1b).	15
Tabulka 4: Účetní doklady, vlastní zpracování dle (2, str. 17).....	19
Tabulka 5: Klasifikace ERP systémů podle oborového a funkčního zaměření, vlastní zpracování dle (13, str. 150)	30
Tabulka 6: Příklad uspořádání jednoduché tabulky pro hodnocení programu, vlastní zpracování dle (11, str. 84)	37
Tabulka 7: ZEIS – jednotlivé moduly, vlastní zpracování dle (22).....	40
Tabulka 8: Zvolená obsahová kritéria, vlastní zpracování	42
Tabulka 9: Zvolená systémová kritéria, vlastní zpracování	42
Tabulka 10: Zvolená obchodní kritéria, vlastní zpracování	43
Tabulka 11: Širší výběr softwaru, vlastní zpracování dle (29), (30), (31), (32).....	44
Tabulka 12: Multikriteriální hodnocení systému ZEIS, vlastní zpracování	46
Tabulka 13: Multikriteriální hodnocení systému SQL Ekonom, vlastní zpracování	48
Tabulka 14: Multikriteriální hodnocení systému WinFAS, vlastní zpracování	51

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Logo Agro Zlechov, a.s. (18).....	38
Obrázek 2: Organizační struktura Agro Zlechov, a.s., vlastní zpracování dle (19).....	39
Obrázek 3: Logo PROFEX AM, spol. s r.o. (21)	39

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Seznam ekonomických systémů pro malé a střední firmy (15)	65
Příloha 2: ZEIS – modul Finance (20)	66
Příloha 3: SQL Ekonom, Karta skot (37)	67
Příloha 4: WinFAS, Evidence parcel (40)	68

Seznam ekonomických systémů pro malé a střední firmy

Název produktu	Výrobce
ABRA FlexiBee	ABRA Software a.s.
ABRA Gen	ABRA Software a.s.
ACONTO Corporate	PCS – Software, spol. s r.o.
ACONTO MSP	PCS – Software, spol. s r.o.
AdmWinDE	Ing. Vladimír Jehlička
AdmWinPU	Ing. Vladimír Jehlička
ARBES FEIS	ARBES Technologies, a.s.
Atollon	Atollon CS s.r.o.
BEEP TWIST INSPIRE	Beep s.r.o.
Bílý Motýl	BM Servis s.r.o.
Byznys ERP	Solitea Byznys
CIS	PORS software a.s.
COMPEKO Fénix	Compeko, spol. s r.o.
DIALOG 3000Skylla	Control spol. s r.o.
DUNA BUSINESS	TILL CONSULT a.s.
DUNA SMART	TILL CONSULT a.s.
DUNA TOP	TILL CONSULT a.s.
DUNA TRADING	TILL CONSULT a.s.
ENTRY	HJ-SOFT, a.s.
EPASS 6.0	EPASS s.r.o.
ESO9	ESO9 international a.s.
Expert	APL Expert s.r.o.
Fakt	CompCity s.r.o.
FARAO – Informační systém	Eliway IT, s.r.o.
GINIS Express	GORDIC spol. s r.o.
Harmonik	SIT & KHASO v.o.s.
HELIOS Orange	Asseco Solutions, a.s.
i/2	Polynorm Software AG
I6	CyberSoft, spol. s r.o.

IIS Ekonom	IIS Tábor s.r.o.
INFOpower	RTS, a.s.
INSIO DMS	INSIO Software s.r.o.
Integro	Integrodát software
IS COMPEKON	COMPEKON s.r.o.
IS GARIS	TatraSoft Group s.r.o.
iÚčto.cz	Direct Accounting s.r.o.
KARAT	KARAT Software a.s.
KeIEXPRESS	KELOC CS, s.r.o.
KelMINI	KELOC CS, s.r.o.
KelSQL	KELOC CS, s.r.o.
KOSTKA Pro SB	APEX Computer, s.r.o.
KTKw	KTK SOFTWARE s.r.o.
MAGION	MAGION systém, a.s.
Microsoft Dynamics 365 Business Central	Microsoft s.r.o.
myGEM	Gemco, s.r.o.
OR-SYSTÉM Open	OR-CZ spol. s r.o.
Orsoft Open STANDARD	ORTEX spol. s r.o.
Periskop®	Accord, spol. s r.o.
POHODA	STORMWARE s.r.o.
PREMIER systém	PREMIER systém, a.s.
PROKURIST	PROKURIST s.r.o.
QI	QI GROUP a.s.
RIS	Saul informační systémy s.r.o.
RIS Start	Saul informační systémy s.r.o.
SAP Business One	SAP ČR, spol. s r.o.
Signys	TreSoft s.r.o.
SlimOffice	SLIM, s.r.o.
SOFTIP PROFIT PLUS	SOFTIP, a.s.
Sysel CS	CSH spol. s r.o.

TeamOnline	TeamOnline a.s.
Vario	Solitea, a.s.
Vision ERP	Vision Praha s.r.o.
WAK INTRA	WAK Systém, spol. s r.o.
WAM Light	MIKROS, a.s.

Příloha 1: Seznam ekonomických systémů pro malé a střední firmy (15)

Současný systém ve společnosti – náhled

Datum 21.04.2011 Období 05-2011 Čas 07:37:36

FAKTURA VAR. SYMS DODAVATEL 2000080 1111066007 INTERNET 2000000001 P1P MAKO B11	Přijata faktura - porizeni Faktura : 2000000002 1148 Druh FA : 0 Variabilní symbol : 308 Služby Konstantní symbol : 308 Císlo účtu : 210302744/0600/ 0 FO : N SuAu : 321200 Název : MAKO B1atná s.r.o. Dodavatelé tuzemské IC/DIC : 43841287/Cz43841287 Země : CZ objednávka 0 Císlo účtu : 111/0100 Převodní účet Forma úhrady : P	DNE SPLATNOST VE PROSPECH ÚČ - 05.04.2011 8308090 - 17.05.2011 210302#												
Doklad : 1 Měna : CZK Dodavatel : MAKO B1atná s.r.o. Jméno : Adresa : Fügnerova 263 PSC - 38801 B1atná SuAu 321200 Zboží	Datum uskutečnění : 29.04.2011 Dne : 0 kurz meny : 0.00000000 Datum vystavení : 29.04.2011 Měna : 0 hodnota : 0.000000 Datum splatnosti : 13.05.2011 Hodnota v cizí měně : 0.00 Popis : Druhotné suroviny Dne : 0 hodnota : 0.00 Kč Částka k úhradě : 12.000.00 Úhrada v cizí měně : 0.00 DPH 1 - Přenesení danové povinnosti Faktura máne 10% : 0.00 DPH 10% : 0.00 Zaklad daně 10% : 0.00 DPH 2% : 0.00 Není zd. plnění : 0.00 [DPH-plný nárok] = 12.000.-- F1-Popis plnění ...	Odkaz : 0 Storno k : 0 Ověřil(a) : 0 Středisko : 0 Předáno : 0 Vraceno : 0 Evidováno : 21.04.2011 období : 05-11												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Rádek</th> <th>STREDISKO</th> <th>VYKON</th> <th>ZAK</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>0</td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>0</td> <td>0</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Rádek	STREDISKO	VYKON	ZAK	1	0	0		2	0	0			
Rádek	STREDISKO	VYKON	ZAK											
1	0	0												
2	0	0												

Příloha 2: ZEIS – modul Finance (20)

SQL Ekonom – náhled

SQL Karta skot

OK Konec Filtr Hled Akce

Náhled 09. Obraty zvířat bez nulových řádků

Základní filtr
 aktuální letošní všechny vyřazené

Základní údaje Ostatní údaje Text

Číslo, kodex, stát 259504 953 CZ Obojek Datum narození 2.9.2010 Zobrazené období 5 2021

FILTR Cena 28 587,00

Kategorie	121110	krávy zařazené od r. 2010
Stáj	59	41 Kravín Knežství
Sekce	0	Účet
Sředitisko	0	
Zakázka (výkon)	0	0
Obch.příp.(hon)		

Post otel./dní od	26.6.2020	346
Předp.otel./dní do		
Dat.ins./dní od		
Ins. počet/zjištění		
Datum post.vážení	30.4.2021	
Váha, přír.den	35,0	0,000

Nádoj poslední	0
za měsíc	0
celkem	0

Číslo	Datum nar.	Datum otelení	Kód stáje	Kód kategorie
259494	9.8.2010	5.3.2021	59	121110
▶ 259504	2.9.2010	26.6.2020	59	121110
259569	14.12.2010	26.3.2020	59	121110
270803	4.2.2011	1.10.2020	59	121110
270955	7.1.2012	24.2.2020	59	121110
270987	21.3.2012	31.5.2020	59	121110

Hlavička Pohyby Inseminace KD Dokumenty

Třídění: Podmínka: 2/685

Příloha 3: SQL Ekonom, Karta skot (37)

WinFAS – náhled

The screenshot displays the WinFAS application window titled "[MOJE_FIRMA] Evidence parcel LV a OS". The interface is divided into several sections:

- Left Panel (Smlouvy):** A list of lease contracts with columns for Smlouva/č, Osoba, and Obec. The selected contract is 1016 by HEŘMÁNEK VLADIMÍR in BYLANY.
- Top Right (Filters):** "Filtry pro omezení výběru nájemních smluv" with fields for Osoba (IČO/BČ, Jméno, Obec), Čís. sml. (Číslo), Druh sml., Stav (Všechny), Typ sml. (Vše), and Výplata (vše).
- Center (Contract Details):**
 - Smlouva - pachtovní:** Smlouva: 1016, Osoba: HEŘMÁNEK VLADIMÍR.
 - Metoda:** Dle sml. sazby.
 - Účinnost od:** ---, **do:** ---, **BYLANY**.
 - Sml. sazba:** 1600,00 Kč/ha.
 - Účet:** ---
 - Poznámka:** ---
- Right Panel (Summary):**
 - Nájem:** 8 581 Kč
 - Daň:** 0 Kč
 - Částka:** 0 Kč
 - Celkem:** 8 581 Kč
 - Letos:** 8 316 Kč
- Bottom Panel (Table):** A table with columns: St, Typ, Parcela / Výměra, Číslo LV, Kód KÚ, Název KÚ, Kultura, Od, Do.

St	Typ	Parcela / Výměra	Číslo LV	Kód KÚ	Název KÚ	Kultura	Od	Do
KN	105/1	995	422	616567	Bylany	orná půde		
KN	105/2	162	422	616567	Bylany	orná půde		
KN	105/3	54	422	616567	Bylany	orná půde		
KN	279/2	3998	422	616567	Bylany	orná půde	01.06.13	
KN	281/2	57	422	616567	Bylany	orná půde		
KN	282/2	508	422	616567	Bylany	orná půde		
KN	293/3	4481	422	616567	Bylany	orná půde		
KN	310/2	1759	422	616567	Bylany	orná půde		
KN	357/1	1181	422	616567	Bylany	orná půde		
KN	357/2	43	422	616567	Bylany	orná půde		
KN	358/1	85	422	616567	Bylany	orná půde		
KN	358/2	46	422	616567	Bylany	orná půde		
- Right Side Buttons:** Sestavy, Kontroly, IQ - seldo, Parcela, LV, Opi. subj., Smlouva, Přidej sml., Uprav sml., Zobraz sml., Smaž sml., Konec, Odlož, Nápověda.
- Bottom Right:** 102/447

Příloha 4: WinFAS, Evidence parcel (40)